

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 104. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Péntek, 1936. május 8.

A béke légi hadserege

Írta: Viscount Robert Cecil
(Genf)

Azért utaztam a Népszövetség városába, hogy megszervezzem a világbéke-konferenciát, amely szeptember negyedikén fog megnyitni Genfben. Miközben a kormányok mindenféle béketervet dolgoznak ki, mi egész egyszerűen megszervezzük a világbékét. Egészen biztos vagyok, hogy nem késünk el. A locarnói konfliktusból nem lesz háború. Az abesszin konfliktust pedig likvidálni fogják...

Locarnó nem a Népszövetség ügye. Locarnó miatt Franciaország nem fogja mobilizálni tudni sem Angliát, sem a Népszövetséget. A Népszövetségnek elég dolga van, hogy a saját törvényeit hatályossá tegye, hogy a saját törvényeinek érvényt szerezzen. Azt hiszik, hogy én dogmatikus vagyok a népszövetségi alapokmányoknak, ha azt mondom, hogy a Népszövetség törődjön csak azzal, ami a Népszövetség paktuma ellen szól. Pedig erről szó sincsen. Csak hogy egyrészt a népszövetségi alapokmány felkarolja a háború veszélyének minden esetét — ami nem ütközik a Népszövetség törvényeibe, az nem ütközik a béke törvényeibe sem. Másrészt egyetlen egy rendőrség nem gondoskodhat arról, hogy minden országban rend legyen. A Népszövetség nem várnivalója a világ összes szerződéseinek. Elég gondja van a saját szerződéseivel.

Mi semmiestre sem kívánjuk a háborút. Mi csak azt akarjuk, hogy a béke feltétel olyanok legyenek, hogy megakadályozzának a jövőre minden támadást. Minden támadást, hangsúlyozom, olyan támadást is, amely abszolúte jogos. Eddig ugyanis nem találtak még módot arra, hogy a „jogos“ háborúk mezein kevesebb ember essen el, kevesebben haljanak hősi halált, mint a jogtalan háborúk során. A jog minket, ebben az esetben, nem érdekel. Mi nem a pacifizmust akarjuk. Hanem a béke megszervezését. Nem a teóriát. Hanem a praxist. Az ügybírák és a municiógyárosok sem szervezték a halálnak egy társalgó-klubját. A halál internacionáléját ők igen konkrét alapokra állították. A szeptemberi konferenciának ez a főcélja: hogy éppen ilyen konkrét alapokra állítsa a béke megszervezését is. Szeptemberben nem pacifista organizációk fognak összegyűlni Genfben. Nem olyan szervezetek, amelyeknek főcélja a béke fenntartása. Ellenkezőleg, a szeptemberi világkonferencia célja az, hogy egyesítsen minden egyes országban minden olyan organizációt, amelyeknek céljai, bár merőben ellenkezőek egymással, hajlandók együttműködni a békéért. A világ minden egyházának képviselői Genfben lesznek szeptemberben, a világ majd minden frontharcos szövetkezete képviselteti magát a konferencián, a munkásorganizációk megjelennek, a női békeegyesületek delegációi biztosítottak részvételiükéről, a föld minden szövetségi ligájának reprezentánsai eljönnek és Európa legprominensebb államférfiai, minden ország képviselői fogadalmat tesznek Genfben a béke mellett.

Én épp annyira ellenzem a béke diktatúráját, mint a háborút. Vagyis nem minden országban lehet a békét egyformaképpen megszervezni. A legtöbb országban a Népszövetség után a világkonferencia népszavazásokat fog propagálni, olyan „peace ballot“-félét, mint

Anglia és Olaszország a béke után

Közösen használják ki Abesszinia természeti kincseit

A locarnói hatalmak megbízásából átnyújtották az angol kormány emlékiratát Németországnak — Enyhülés London és Róma között — Angol-olasz gazdasági tárgyalások folynak Rómában

Londonból jelentik: Eden angol külügyminiszter a tegnapi alsóházi beszédében bejelentette, hogy a Németországhoz intézendő kérdőpontokat rövidesen átnyújtják a német kormánynak. A kérdőpontok átnyújtása ma délelőtt megtörtént: Phipps berlini angol nagykövet ma délelőtt 11 órakor megjelent a német külügyminisztérium palotájában, ahol Neurath báró német külügyminiszternek átadta az angol kormány emlékiratát.

A német kormányhoz közelálló körök tartózkodással nyilatkoznak azokról a kérdőpontokról, amelyeket az angol kormány a locarnói hatalmak megbízásából Németországhoz intézett.

A kérdőpontokat délelőtt nyújtotta át Phipps angol nagykövet Neurath német birodalmi külügyminiszternek

és ennek során a külügyminiszter és a nagykövet beszélgetése háromnegyed órát tartott. Ebből arra következtetnek, hogy a nagykövet magyarázatokkal kísérte a kérdőpontokat. Hír szerint a nagykövet már szombaton ismerte az emlékirat tartalmát és az ő kívánságára az angol kormány az utolsó napon több módosítást hajtott rajta végre. Az angol kérdőpontokat a német külügyminisztérium azonnal tanulmányozni kezdte, majd pedig a tartalmát továbbította Hitler birodalmi vezérhez, aki jelenleg Münchenben tartózkodik.

Anglia érdeklődik Mussolini tervei iránt

A Daily Telegraph diplomáciai levelezője szerint az angol kormány tudatta Mussolini miniszterelnökkel, hogy egyedül Olaszország van abban a helyzetben, hogy helyre-

Angliában. Más országokban más módot fognak találni arra, hogy a nép, a nagy nyilvánosság kifejezhesse akaratát. A nyilvánosságot nem fogjuk befolyásolni. De egy pillanatig sem kételkedünk az eredményben. A genfi békekonferencia négy egészen konkrét kérdéssel foglalkozik. Tervünk az, hogy a Briand—Kellogg-paktum elveit megerősítsük. Másodsorban a fegyverkezések korlátozottságának egy új formáját fogja megvitatni a békekonferencia. Harmadszor pedig a Népszövetségben belül egy organizáció létesítését propagáljuk. A negyedik pont a Népszövetség megerősítésével foglalkozik.

A Népszövetség reformja azt jelentené, hogy megreformáltuk az asztalt, amely körül a hibások ülnek. Nem a szövetséget kell megreformálni, de nem is a népeket. Hanem a népek képviselőit. Ennélfogva a genfi békekonferencia semmiképpen sem fogja proponálni a

állíthatja a rendet Abessziniában és

reméli, hogy Olaszország meg is felel majd eme várakozásnak.

Anglia Mussolini jövőbeni tervei iránt is érdeklődött, amelynek megismerése jelentősen megkönnyebbíthetné az angol álláspontot. Genfben úgy tudják, hogy Mussolini miniszterelnök egyelőre csak ideiglenes választ adott, de erre vonatkozólag a párisi olasz nagykövet, Cerutti sokkal részletesebben nyilatkozott a francia kormány tagjai előtt.

A megtorlások beszüntetése

A Havas-ügynökség római tudósítója szerint Eden angol külügyminiszter szerda esti alsóházi beszéde fokozta a London és Róma közötti enyhülés hangulatát, amely Rómában amugyis érezhetővé vált szerdán. Nagy örömmel fogadták ezenkívül olasz politikai körökben Austin Chamberlain volt angol külügyminiszter felszólalását, aki a megtorlások beszüntetését sürgette. Római feljegyzés szerint Eden külügyminiszter beszédén már érezhető volt annak a hatása, hogy Mussolini miniszterelnök keddi nyilatkozatában nem árult el ellenséges érzelmeket a szankciós államokkal szemben.

Eden beszédéből annak jelét látják, hogy az angol kormány fel akar hagyni mielőbb a jogászias politikájával, hogy a valóság politikájának útjára lépjen.

A római nagy lapok arról írnak, hogy úgy Angliának, mint Olaszországnak szüksége van egymás kibékülésére, ez azonban nem jelenti azt, hogy Olaszország bárminő igényéről lemondjon.

Népszövetség reformját. Hanem a Népszövetség törvényeinek rigorózus keresztülvitelét. Ez nem jelenti azonban azt, hogy mi ellenségei lennénk olyan újításoknak, amelyek a Népszövetség autoritását emelni képesek.

A francia béketerv egy népszövetségi hadsereg ötletét veti fel. A példa kitünő. Semmi kifogást nem lehet emelni egy ilyen hadsereg ellen. Csak hogy a Népszövetségnek sem gyalogságra, sem tengeri flottára szüksége nincs. Az én nézetem az, hogy egy légi flotta elegendő lenne. A Népszövetség nem akar meghódítani országokat. Nem akar győzelmesen városokba „bevonulni“. A Népszövetség csak meg akarja akadályozni a háborukat. Vagyis a Népszövetségnek elegendő lesz egy nemzetközi légi flotta — egy nemzetközi csendőrség a levegőben. Ez a terv talán utópisztikusan hangzik, de megvalósításának nincsen akadály...

Emelkedtek az olasz részvények árfolyamai

Az Oeuvre londoni jelentése szerint Anglia pénzügye és a City egységesen hajlandók arra, hogy megegyezzenek Olaszországgal Abesszinia gazdasági kincseinek kihasználásában. PIR-elli miniszter olasz gazdasági megbízott Londonban tartózkodik és szerdán a képviselőház egyik külön termében a pártok vezető személyiségei előtt hosszú értekezleten ismertette, hogy Olaszország milyen módon igyekszik kiaknázni Abesszinia gazdasági kincseit. Fejtegetéseiben az angol és a nemzetközi tőke Olaszország által is óhajtott együttműködésére is részletesen kitért. Előadása kétségtelenül jó benyomást keltett a hallgatóság körében. A másik fontos és jelentős hatása ennek az értekezésnek az volt, hogy szerdán este az összes olasz részvények árfolyama emelkedni kezdett.

Szombaton döntenek Abesszinia sorsa fölött

A Daily Mail jelentése szerint Rómában tárgyalások folynak az angol szénérdeklőségek és az olasz kormány között, hogy milyen módon lehetne felújítani Angliából a szénkivitelt Olaszország felé. A tárgyalások egyelőre titokban folynak és ahhoz a megállapodáshoz vezetnek, hogy az angol szénzállításokat olasz árukkal fizetik, nehogy a készpénzfizetés révén hátrányosan befolyásolják a lira helyzetét.

A fascista nagytanácsot szombaton este 10 órára rendkívüli ülésre hívták össze. A nagytanács ülése előtt az olasz kormány tagjai nagyjelentőségű minisztertanácsot tartanak. A minisztertanács, illetve a fascista nagytanács üléseinek határozatát a Palazzo Venezia erkélyéről fogják kihirdetni. Valószínű, hogy a miniszterelnök ez alkalommal véglegesen fog dönteni Abesszinia jövőbeni sorsa felett.

Itt említjük meg, hogy Viktor Emánuel király a legmagasabb olasz katonai rendjellel, a Savojai-rend nagykeresztjével tüntette ki Mussolini miniszterelnököt.

Ha a négus a Népszövetségnek fizetett tagdíjait visszaköveteli...

Az angol alsóház mai ülésén Roberth képviselő megkérdezte a külügyminisztertől, vajon ajánlani fogja-e a Népszövetségnek, hogy hívja meg a négust a május 11-i tanácsülésre. Cranborne külügyi államtitkár válaszában kijelentette, hogy nem Anglia feladata megválasztani, hogy Abesszi-

nia kiben jelöli ki népszövetségi delegátusának személyét. Garrot Jones ellenzéki munkáspárti képviselő ezt kérdezte:

— Ha a négus a Népszövetségnek fizetett tagdíjak visszafizetését fogja kérni, támogatja őt ebben a kérdésben Anglia?

A kérdésre, amelyre óriási derűtség támadt, a külügyi államtitkár nem válaszolt.

Hajók, ha találkoznak...

Az Entreprise angol gőzös fedélzetén a négussal ma délután 4 órakor Port-Said kikötésébe érkezett. Innen, amélikül, hogy megállt volna, egy angol torpedóromboló kíséretében folytatta útját Haifa felé. Érdekes, hogy a hajó éppen szembetalálkozott egy olasz hajóval, amely munkásokat szállított Kelet-Afrikába.

Az angol gőzös minden jelzés nélkül haladt el az olasz hajó mellett. A partról nagy tömeg érdeklődve nézte a hajót, a fedélzeten azonban egy abesszin sem jelent meg. Egy angol lap táviratilag 5000 fontot ajánlott fel a négusnak egy nyilatkozatáért, a császár azonban elutasította az ajánlatot. A négus Haifában a lankashirei gyalogezred egy zászlóaljja fogadja, majd különvonat viszi a császárt diszorségtól kísérve Jeruzsálembe. Amíg angol védelem alatt áll a négus, addig nem szabad a külvilággal érintkeznie, Jeruzsálemben azonban már ismét magánszemély lesz és visszanyeri mozgási szabadságát. A jeruzsálemi abesszin konzulátuson lázasan folynak az előkészületek a császár fogadására.

A menekülő arany

Az arany menekülése Franciaországból tovább tart. A George nevű gőzös tegnap 13 tonna aranyat vitt magával Franciaországból Amerikába.

A minisztériumnak nem áll jogában

a földhasználati jogot megvonni a közintézményektől mindaddig, amíg a kapott földet az eredeti célra használják

A földreformmal kapcsolatos több ügyben hozott ma elvi jelentőségű ítéleteket az arad-i törvényszék második tagozatának Moldovan-Seracu-tanácsa. Annakidején, amikor a földreform életbelépett, az állam használati jogot biztosított egyes közintézményeknek, mint például községeknek, iskoláknak, a vasutnak, stb. egyes, az állam tulajdonát képező földekre. Nemrégiben azonban a földművelésügyi minisztérium olyan rendelkezéseket adott ki, amelyek értelmében ezeket a használati jogokat megsemmisítette és a szóban levő földeket hadiárvának, hadiözvegyeknek vagy pedig különböző kitüntetteknek adományozta. Az érdeklelt közületek a minisztérium intézkedései ellen fellebbezést jelentettek be.

Igy történt ez az arad-megyei Cuias község esetében is, amelynek legelője egyrészt adta oda a földművelésügyi minisztérium hadiárvának. Rendkívül érdekes a gutenbrunn-i eset, ahol a minisztérium azt a területet akarta felparcellálni, amelyet a CFR rendelkezésére bocsátott használat végett az állomás céljaira. Mindezekben az esetekben az arad-i törvényszék helyt adott a fellebbezésnek és kimondotta, hogy a minisztériumnak nem áll jogában a használati jogot megvonni a közintézményektől mindaddig, amíg ezek az intézmények léteznek és a kapott földet arra a célra használják fel, amelyekre azokat nekik adták.

Iskolakerülők

Írta: BODOR ALADAR

Szédületes tavasz lett egyszerre. Kábult bogarak sütkéreztek a napon, hempergtek a levegőben, a villamosok és autók is féktelenebbül száguldoztak, mintha még a gépek is megkerülnék volna, kutyamacska megbolondult, Istenem, csoda-e hát, hogy még a legrendesebb emberek is elvesztették kissé a fejüket?

Tarkó bácsi is, az iskola legpontosabb, leglelkismeretesebb tanerője is lám, hat óra negyven perc helyett már hat tizköt kikel az ágyból, a szokványos kávé helyett konyakot öntött a nyelve mögé, két pohárával is, aztán úgy indult az iskola felé.

Ment, ment a részegítő fényvel szembe, a fény átjárta a bőrét, ruhán keresztül is, még a csontjában is végig szaladgált (egy Galiciában történt lyukacsán ki is kukucsált egy pillanatra a sipcsontjából), na, veszett egy tavasz!

Kora volt még, a hosszabbik utat választotta, a kertek felé. Ott csak egy hömpölygött a lejtős uccán alá a virágillat, apró szellőcske barackvirágszirmokat szórt a szeme közé, meg a szájára. Nagyot fújt és lényegesen hátracsapta a kalapját, botját pedig szélvészgyorsan motollára forgatta ujjai között, ahogy valamikor diákkorában tanulta volt. No lám, még most is milyen ügyesen megy!

— Jó reggelt! — köszönt rá most váratlanul Gerőcze, a fiatal kollega.

— Nini, hát a kollega ur erre lakik?
— Nem a, csak hogy olyan csudaszép a reggel, hát korábban keltem s erre kerültem a kertek felé.

— Nono, talán erre lakik valaki! Nono, tudom, amit tudok!

— Dehogyan is. Az másfelé lakik. Ambárhogy erre is lakik egy nagyszerű kis szöke ismerősöm. Meg emerre is balra. Ördögbe is, így tavasszal, sokkal több a szép lány meg asszony; aki télen szürke volt, az is kiszépül ilyenkor, ilyen megveszejtő, tavaszi időben teli van velük a világ! Ott is ni! Gyerünk csak, gyerünk utána, öreg kol-

lega!

— Öreg a keresztapja, ifju kolléga! Azért, gyerünk hát nyomába!

Meggyorsították lépéseiket az ucca végiben feltűnt csinos nőalak után. Annak a szétlebegő hajhullámaiból csak úgy szikrázott szerteszét a napfény, a járása pedig csupa tánc...

— Na, ha megmondanám odahaza Mariskánéninek, hogy az ura így kora reggel az uccán feltűnt nőt segít üldözni!

— Mit? Hogy én segíték? Nem is segíték, de sőt magának üldözöm! — hetvenkedett tréfásan Tarkó bácsi, odacsipve szemével az ifju kollega felé.

— Hah! Kutyateringettét! — kiáltott föl most mindketten. — Eltűnt a kicsike! Besurrott azon a kis kapun!

Háromnegyedét kongott most a barátok toronyórája.

— Hüü, egy kicsit elkésünk az iskolából, mert közben kitértünk ám!

— Eh, bün ilyenkor szobába, derékszőgi butorok közé, sőtét zugba bujni! — kiáltott föl most már maga Tarkó bácsi és kitört lázadó kedvében lekapta a kalapját, hogy mingyárt odavágja, valahová. — Hallja, kollega ur, én két év óta egy nap szabadságot se élveztem, ellenben huszonhárom órái helyettesítettem ezen a télen is, hát most azért is, de azért is, tudja meg kérem, hogy én nem megyek iskolába! Nem megyek! Mulasztani fogok! Üdülni fogok! Önkényüleg betegszabadságot veszek! Tessék kérem megmondani odabenn, hogy betegét jelentettem!

Gerőcze megdöbbenett egy pillanatra, aztán elkedvetlenedett az arca:

— Hát talán nekem nem éppenolyan keserve-tes...? és éppen most, amikor levelet kaptam Ilucitól, még csak egyszer olvastam! Kollega ur, föl szeretném olvasni... Elvégre is, ha az ember a szabadság példáját látja, maga is megkívánja... Kollega ur, hát én se megyek... Betelefonálok az igazgatónak, hogy ma délelőtt nem jöhetnek be... Azt mondta, ha házassági ügyben szükségem van rá, csak telefonáljak be, majd be-

lyettesített az öregekkel, vagy ómagá...

— Helyes! Jobb is lesz kettesben!

A két impozitor gyermekmódra összenevetett. Aztán futólépésben mentek a legközelebbi trafikig, onnan betelefonáltak az iskolába, hogy izé, idegnyugtalanosság és házassági ügy...

— Na ez sikerült! — örvendeztek és a levegőbe hajították a kalapjukat a liget sarkán. Barackvirágot téptek egy kihajló ágról és föl is tüzték maguknak a mellükre.

— Na, ha ezt valaki látná, kollega ur!

— Hanem most már, kollega ur — vette át a vezetést Tarkó —, ha imént én segítettem a nőüldözésben, a nőrablási kalandban, akkor viszont most ön segítsen nekem meginni egy kis söröcskét!

— Helős! Éljen a népszabadság meg a söröcske, meg a honi cserző és bőripar! — ugrott egyet Gerőcze és magasra hajigálta a kalapját.

Negvedórányira esett egy jó kis biztonságos helyecske, oda vonultak be nagy gondosan.

— Egy korsó friss csapolást ömeltőségének, egyet meg a magam tulajdon személyének! — rendelt Gerőcze tréfás nagyszájúsággal, aztán beültek két virágzó barackfa közé a gyepra, a liciomkerítés tövébe. A pincér mosolyogva sietett a sörrel!

— Parancsoljanak, föntség!

Már egy félórja hancuroztak ott, a levelet is fölolvasták és a harmadik korsónál tartottak, amikor egyszer csak Tarkó hirtelen ismerős zajra lett figyelmes:

— Nézd csak, nézd, hiszen ez a kis Kalocsai gyerek!

— Oda nézz, az meg a te Juhász Pistád!

Csakugyan két nebuló bukfenchezgetett a liciomkerítésen túl a fűben. Hatot-kilencet bukfencheztek, meg hengeregtek egymásután, aztán nagyokat csaptak egymás háttára az iskolás-táskáikkal.

— Óh, a haszontalanok, ahelyett, hogy most előadásban volnának!

— Megszöktek a kölykök, az iskolakerülők kutty!

De hirtelen elhallgatva összenéztek, kissé megdöbbenve, majd elnevettek magukat és aztán fejüket hirtelen elkapva, többé nem néztek arrafelé,

Kommunisták nélkül alakul meg a francia kormány

Leon Blum miniszterelnökjelölt nyilatkozata — Kik kapják a fontosabb tárcákat

Párisból jelentik: A Daily Telegraph című angol lap párisi munkatársa beszélgetést folytatott Léon Blum-al, Franciaország szocialista miniszterelnökjelöltjével, aki a következőket mondotta:

— Pártom győzelmének sorsdöntő kihatása van az európai államok békéjére, a demokráciára és a civilizációra egyaránt. Életbevágóan fontos lélektani pillanatban vesszük át a kormányzást. Tragikus dolog, hogy az abesszin összeomlást nem tudtuk megelőzni. *Amiről azonban a múltban lekéstünk, arról nem fogunk lekéstni a jövőben.* A Népszövetséget szilárd alapokra akarjuk helyezni. Az európai nemzeteknek új életet kell kezdeni, ez azonban csak leszerelés alapján lehetséges.

Haladéktalanul meg kell kezdeni az általános leszerelésre vonatkozó tárgyalásokat és ezekben a tárgyalásokba Németországot is be kell vonni.

Amennyiben Németország nem lenne hajlandó leszerelni, úgy az európai államoknak ugyanúgy végre kell hajtani a leszerelést, mintha Németország is benne lenne.

Az abesszin kérdéssel kapcsolatban Léon Blum így nyilatkozott:

— *Feltétlenül meg kell menteni a nemzetközi jog presztízsét és Anglia mellé kell állnunk ebben a kérdésben.* Anglia viszont nem hagyhat cserben bennünket éppen akkor, amikor Franciaország teljes erejével a Népszövetség mellett áll. Angliának és Franciaországnak közös uton kell haladni.

A francia Kamara folyosóin tegnap már az új kormánylistáról beszéltek. A találgatások abból a feltevésből indulnak ki, hogy a baloldali néppárt tagjai a kommunisták kivételével megegyezést létesítenek egymás között az új parlamenti program alapelveit illetően. Ha a megegyezés létrejön, ami különben már csaknem bizonyos, akkor

az új kormányt a szocialista pártból, a Paul Boncour-féle szocialista szövetségből és a radikális pártból fogják összeállítani.

Ezesetben a főbb tárcákat a következő politikusok kapják:

Miniszterelnök: Léon Blum, a szocialista párt vezére. Helyettes miniszterelnök és igazságügyminiszter: Daladier, a radikális párt vezére. Külügyminiszter: Paul Boncour, a szocialista szövetség vezére. Pénzügyminiszter: Vincent Auriol és földművelésügyi miniszter Monnet szocialista képviselők. Herriot volt miniszterelnök aligha lesz tagja az új kormánynak, valószínűleg ezért úgy kárpótolják, hogy őt jelölik a Kamara elnöki tisztségére.

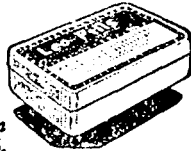
A francia lapok a néppárt nagy győzelmével kapcsolatosan felelevenítik azt a programot, amit a néppárt még január 10-én az „azonnal megvalósítandó követelések” között felsorol. Ezek között elsősorban szerepel a Népszövetség alap-

AZ ÉLETNEDVEK FELFRISÍTÉSE

erősíti az egész szervezetet. A szervek megerősödnek, működésük szabályozódik. Az életnedvek felfrissítésére szedjen LEOPILLST, ezt a kizárólag növényi anyagokból készült kiváló szer!

Az életnedvek felfrissítésére csakis

LEOPILL

Dobozokban 30 és 80 leírta minden gyógyszertárban és drogeriában kapható.

okmánya bizonyos szakaszainak hajlékonyabbá tétele, belpolitikai téren a Francia Bank államosítása és más, a hitelélet terén teendő intézkedések, a nagy vagyonok fokozottabb megadóztatása és az üzérkedés leküzdése.

A kisantant közeledést akar létrehozni a római egyezményt aláíró államokhoz

Hivatalos kommuniké a kisantant külügyminisztereinek tárgyalásairól — Kinos incidenssel zárult a Balkán-értekezlet — Az újságírók néma tiltakozása —

Athénből jelentik: Metaxas miniszterelnök hazatérve, az újságíróknak kijelentette, hogy Belgrádban teljesítette azt a megbízást, hogy érvényt szerezzen azoknak a határozatoknak, amelyeket a görög politikai pártok vezetői hoztak Görögország külpolitikája tekintetében. *Politikai és katonai rendszabályokban történtek megállapodások, abból a célból, hogy megóvják a Balkán-szövetség tagjait minden kivülről jövő támadó kísérlettel szemben.*

Csak most vált ismeretessé, hogy a Balkán-értekezlet kinos incidenssel zárult. Az értekezletről kiadott rövid közlemény felolvasása után Rüzsdí Arras török külügyminiszter, az értekezlet elnöke felszólította az újságírókat, hogy intézzenek hozzá kérdéseket. Az újságírók azonban egyetlen kérdést sem tettek fel, hallgatásukkal tiltakoztak ama bánásmód ellen, amelyben az értekezlet folyamán részeseültek. Az újságírók hallgatására Tiuulescu

külügyminiszter meg is jegyezte, hogy ennyi néma újságíró még sohasem látott együtt. Végül is a négy külügyminiszter otthagya az újságírókat.

Belgrádból jelentik: A kisantant külügyminisztereinek szerdai és csütörtöki tárgyalásairól csütörtök este terjedelmes kommuniké adtak ki, amely lényegében a következőket mondja:

A Kisantant tiltakozik a Habsburg restauráció és a revízió ellen, határozottan ellenzi az Anschlusst és követeli, hogy a locarno-i egyezményt aláíró hatalmak a rajnai egyezmény ügyében mielőbb megállapodásra jussanak. Megállapítja a kommuniké, hogy a kisantant teljesen egységes külpolitikát folytat a Szovjettel szemben. A Kisantant lehetővé akarja tenni, hogy a Dunamedence gazdasági megszervezése ügyében közzé, a római egyezményt aláíró államok és Németország között közeledés jöjjön létre. A Kisantant határozottan állást foglal minden revíziós mozgalom ellen és a jelenlegi állapotot minden rendelkezésére álló eszközzel biztosítani akarja.

Politikai körökben úgy tudják, hogy a kommuniké azon a nyolc gépirásos oldalra terjedő memorandumon alapszik, amit Krofta csehszlovák külügyminiszter dolgozott ki. Holnap a három külügyminiszter folytatja tárgyalását az osztrák felfegyverkezéssel szemben elfoglalandó közös álláspontokról és különböző gazdasági kérdésekről.

Két óra hosszáig dulakodott az orvossal egy öngyilkos arad-i pékmesternő, akit meg akart menteni az életnek

Özvegy Halász Jakabné tragédiája — Öngyilkosság 500 lei miatt

A Cogălniceanu-ucca 8. szám alatti ház egyik kis lakásában élt özvegy Halász Jakabné két gyermekével, egy huszéves leánnyal és egy 16 éves fiúval. Az özvegy férjét még a háború ideje alatt vesztette el. Az ember pékmester volt, a család akkoriban még jobb napokat látott. Halásznak a megye egyik nagyközségében volt virágzó péksége. A férfi korai halála után a még fiatal asszony kis pékséget alapított a Cogălniceanu-uccában.

Az utóbbi időben a kis család helyzete egyre sulyosabbá vált. Özvegy Halászné, aki sulyos küzdelmek árán, tisztességben és becsületben felnevelte a két gyermekét, kétségbeesve folytatta az egyre hiábavaló küzdelmet a megélhetésért. *Tegnap délután érlelődött meg az asszonyban az öngyilkosság gondolata.*

Bizonyos 500 leies fizetési kötelezettségének nem tudott eleget tenni és a hiányzó 500 lei adta ugylátszik a cselekvő erőt a végső elhatározáshoz.

Délután fél 5 óra tájban özvegy Halász Jakabné 16 éves fia arra lett figyelmes, hogy édesanyja sulyos rosszulétben, félig öntudatlanul vergődik az egyik yánkoson. Azonnal or-

vost hívtak, aki megvizsgálta az asszonyt és rögtön látta, hogy valamilyen méreggel megmérgezte magát. A földön heverő üres papírosok azt is elárulták, hogy Halászné *aszpirinnal követte el az öngyilkosságot.* A poralaku aszpirint feloldotta vízben és ezt az oldatot megitta. Az orvos azonnal gyomormosást akart alkalmazni.

az asszony, aki ekkor még eszméleténél volt, teljes erővel ellene szegült az orvos igyekezetének.

A szerencsétlen asszony két óra hosszat dulakodott az orvossal, mert mindenáron meg akart halni. Az orvos végül is a mentőkért telefonált, akik Halásznét beszállították a kórházba. Addigra azonban a mérég már anynyira felszívódott az asszony szervezetébe, hogy az orvosi segítség sem tudta megmenteni. A vizsgálat kiderítette, hogy

özvegy Halász Jakabné nem kevesebb, mint 70 aszpirint vett be.

Az esetet jelentették az ügyészségnek, amely megadta a temetésre az engedélyt. A tragikus sorsu özvegy Halász Jakabné pénteken helyezik örök nyugalomra.

Harminc napra kitiltották

a magyar képviselőházból Peyer Károly szociáldemokrata képviselőt

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház mentelmi bizottsága ma délután foglalkozott a Rajniss és Peyer képviselők közötti összecsapás során elhangzott kitételek ügyével. A mentelmi bizottság Peyer Károlyt a képviselőházi ülésekről való 30 napi kitiltásra, Esztergályos, Györki és Popper szocialista képviselőket jegyzőkönyv dorgálásra, Rajniss jobboldali képviselőt pedig a ház megkövetésére ítélte. Ez azt jelenti, hogy Peyertől 30 napi, a három szociáldemokrata képviselőtől 10—10 napi, Rajnissétől pedig 5 napi képviselőházi napidíjat vonnak meg.

A képviselőház további ülésén Kertész Miklós szociáldemokrata képviselő kifejtette, hogy a Phönix társaságnak Magyarországon 32 ezer biztosítottja van, így hát a felügyelő hatóságra nagy köteleességek hárulnak. Javasolta, hogy a vállalat magyarországi fiókja Magyar Phönix, vagy esetleg Turul néven maradjon fenn. Ezután külpolitikai kérdésekkel foglalkozva hangoztatta, hogy meg kell szervezni a dunai kooperációt, de a legitimismus nélkül, az egyes államok függetlenségének biztosításával, a kisebbségi és népi jogok tiszteltbentartásával. Igy 65 millió nagyhatalom keletkeznek.

BERETVÁS ÉS SARLÓS

BUDAPEST, IV., Váci-uca 20. szám.

FEHÉRNEMŰ KÉSZITŐK. NYAKKENDŐ KÜLÖNLEGESSÉGEK

Lepecsételt parancs alatt

Készenlétben a világ két félelmetes tengeri hadereje

Az amerikai flotta hathetes óriási védekező gyakorlata

Sanfranciskóból jelentik: „Lepecsételt parancs alatt” — ezt a romantikusan hangzó kifejezést jól ismerik a tengerész-regények olvasói, bár valószínűleg ők maguk is kételkednek abban, hogy tényleg előfordul-e olyan eset, amikor egy hadihajó parancsnoka csak utközben tudja meg, hová megy és mi a feladata. A most megindult, szokatlanul

nagyméretű amerikai flottagyakorlat valószínűleg a regényt.

A hatalmas csatahajók, gyors cirkálók, fűrge torpedónaszádok s a félelmetes repülőgép-anya-hajók úgy futottak ki az óceán sötét vizére, hogy céljaikról a főparancsnokon kívül egyetlen fedélzet sem tud senki semmit. A legénység legfeljebb abból következtet az események fontosságára, hogy közölték velük: a fényképezésért haditörvényszék jár, a tisztek pedig összenéztek, amikor kiderült, hogy a flottagyakorlat közben még a minisztériumnak sem szabad jelentést küldeni, nehogy magánlevél indulhatna a hazai partok felé.

Támadás nyugat felől

Az admirálisnak jó oka van erre a példátlan szigorúságra és titkolózásra. A hathetes manőver Amerika legégetőbb problémáira fog választ adni: hogyan állja meg helyét az Egyesült-Államok flottája

a Csendes-óceánon nyugat felől jövő gyors és nagyerejű támadással szemben.

Nyugat felől pedig — ha nem is úgy mondják ki hivatalosan — csak egyetlen hatalom megmozdulása fenyegethet s ez a hatalom: Japán.

Rendesen jólformált körökbe úgy tudják, hogy az amerikai flotta a 17. számú feltevés alapján folytatja ideiglenes gyakorlatait. Ez a feltevés pedig nagyjából így szól: nyugati irányból jövő támadás Hawai ellen.

A harctér, amelyen a mostani képzelte háború lefolyik, emberi érzékek, gépek és műszerek számára szinte végtelen. Maga Hawai körülbelül 5000 kilométerre esik Amerika nyugati partjától (ez a távolság több mint amennyi Amerikát Európától választja el). Japán főszigete, Hondo pedig további 7000 kilométernyi víztükör láthatára mögött terül el. Ezek a távolságok nemrég még egymagukban lehetetlennek tettek minden megfélemlést. Ma már a távolság nem jelent biztonságot.

Erőd az óceán közepén

Az amerikai admirálisok évek óta érzik, hogy

a Sandwich-szigetek az Egyesült-Államok legsebezhetőbb pontja.

Amikor Cook felfedezte és felfedező útjának finanszírozójáról, Sandwich lordról elnevezte a csoportot, az éppen kéthónapi hajóútra esett Kaliforniától. Ma a Dollar Line menetrendszerű gőzhajói nem egészen hét nap alatt teszik meg az utat, a hadiflotta pilótái pedig az évente rendezett hawaii repülőderbin 20—22 órával a start után a Waikiki öböl vizében ereszkednek le. Így azután szükségesnek látszott, hogy a szingapuri angol mintára Amerika is megteremtse ezeken a vizeken a maga erős flottabázisát.

Diamond Head, Hawainak ez a messze csillogó, festői szépségű hegye s a körülötte elterülő

vidék néhány esztendő alatt, több százmillió dollár költséggel, legelsőrendű vízi és légi flottabázissá épült ki s az ott állomásozó amerikai repülőrajok békélettségében is tekintélyes védő, sőt támadó erőt képviselnek.

»Gyémántfej-nek nincsenek titkai

Diamond Head-nek a Gyémántfej-nek nincsenek titkai. A repülőterre bárki elszállhat, a gyakorlatokat akárki végignézheti, az öböl napsütött vizén pihenő szürke acélóriásokot akárki körülcsónakázhatja. Amerika mindaddig nem titkolózott.

Flottagyakorlatra elvitte az úlságírókat és a filmhradók riportereit, a nagy revü-filmekhez rendelkezésre bocsátotta

Egy félelmetes álom a valóságban

Van azután egy olyan fegyvernem, amelyben Japán közismerten sokszorosan felülmúlja a világot minden más hatalmasságát s ez a tengeralattjáró. A legújabb, 1935-ös típusú flotillák — hogy pontosan hány van, nem tudni — már-már valóra váltották Verne álmát: 20.000 mérföld a tenger alatt! Ha a mérföldet még nem is érték el, 20.000 kilométert már teljes biztossággal meg tudnak tenni üzemanyagpótlás nélkül és anélkül, hogy a víz felszínére keljenek emelkedniök. Ez pedig annyit jelent, hogy

egy ilyen flotilla hazai kikötőben lemerítve, könnyen eléri Hawaiit és láthatatlanul haza is tud térni.

Ezzel az új támadóeszközzel szemben Amerika — azaz hivatalosan egy nagy repülőársaság, a Panamerican Airways — új előretolt figyelőerődöt és repülőbázist épített a Midway-szigeten, mely, mint neve is mutatja, az óceán közepén pontosan fele uton van Japán és Amerika között. Csak hogy ez az új állomás, amelynek sem víze, sem természetes kikötője, sem elővéde, sem háttvéde nincs, legfeljebb jelezheti, amit gyors repülőgépeivel tapasztal, komoly ellenállást nem fejthet ki és elleneséges flottával szemben napokig sem tartható.

Nem kevésbé veszélyezteteti Amerika flottáját az eleven torpedó, ez az ördögi találmány, amelynek megvalósítása egyaránt jellemző a Csendes-óceánért folyó harc elkecseregett voltára s arra, hogy Japán milyen eszközöket is kész felhasználni. A hadiflották általában olyan torpedót használnak, melyet külön, nagyon bonyolult és drága óramű irányít. Egy-egy készülék ára 8—10.000 dollár kö-

felvonuló hajóit és az esztendő óta sorozatosan látható repülőfilmeken valósággal eldicsekedett légi erejének nagyságával. Mintha csak azt mondta volna minden érdekeltnek:

— Nézd, milyen hatalmas, milyen felkészült vagyok! Eszedbe ne jusson belémkötni!

Az ilyen hangsúlyozott nyíltszivűségre sehol a világon nem volt még példa. Japánban mégsem érték el vele a kívánt hatást. A nagaszaki tengerész-iskola parancsnoka a felavatott fiatal tisztekhez intézett beszédében már 1933-ban azt mondta:

— Amerika úgy tesz, mint a gyáva ember, aki éjszaka, egyedül járva a sötét erdőben, hangosan fűtül, hogy mutassa, mennyire nem fél s ezzel bátorítsa önmagát.

1933. óta a Japán flotta, amelynek a washingtoni és londoni egyezmény értelmében egy kellene Amerikához aránylan, mint 7:10-hez, óriási fejlődésen ment át. Ma már Tokio sem tagadja, hogy

számszerűen és tonnatartalom tekintetében elérte fehér ellenfelét,

azzal pedig egyenesen dicsekszik, hogy minőség, emberanyag, kiképzés és tüzéségi teljesítmény dolgában messze felül is mulja azt. Hogy honnan tudja Nagaszaki az amerikai Annapolis lö-eredményeit, Annapolis pedig Nagaszakiét, ez olyan titok, amit két hatalmas kémelhárító szervezet sem képes évek óta kideríteni, hát most inkább ne is törődünk vele.

rül mozog, de a célzás és beállítás biztossága még így is messze jár a tökéletestől. Japán új torpedóban óra helyett eleven ember, különlegesen kiképzett tengerész ül, aki odakormányozza a halált az ellenséges csatahajóhoz és maga is feirobban vele.

Erre a feladatra 6000 önként jelentkező ember közül

képeztek ki négyszázat.

Ilyen körülmények között az amerikai admirális életkérdésének tekinti, hogy szükség esetén gyorsan rendelkezésre álljon egész hadereje. Mint hogy pedig a flotta egyik része az Atlanti-óceánon teljesít szolgálatot, előtérbe lép a Panama-csatorna fontossága. A nagy hadgyakorlat egyik része — s ezt évenként megismétlik — abból áll, hogy kipróbálják: milyen gyorsan lehet a csatornán átvinni az atlanti hajórajt a nyugati oldalra.

Kémek a Panama-csatorna körül

Csak hogy Japánnak csatornák és szorosok ügyében már van egy fontos tapasztalata. Tokióban jól tudják, hogy az orosz-japán háborúban az oly fontos csuzimai csatát Togo admirális minden hősiessége, a sárga flotta minden önfeláldozása ellenére sem nyerték meg, ha Anglia — akkor Japán szövetségese — a Dardanelláknál be nem zárja öblébe a feketetengeri orosz flottát, a balti flottát pedig a Szezi csatorna elzárásával nem kényszeríti egész Afrika megkerülésére. Így a Vladivosztkba igyekvő orosz hajók sem fűrge-séggel, sem üzemanyaggal nem bírták még egész Japán megkerülését is és kénytelenek voltak be-menni a csuzimai szorosba.

Most a Panama környékén százával nyüzsgő Japán titkos ügynökök

nyilván azt a módot keresik: hogyan lehetne ezt a csatornát Amerika elől annak akarata ellenére elzárni s így az atlanti flottát a gyorsan bekövetkező első és döntő ütközet idejére kizárni a Csendes-óceánról.

Érthető tehát, hogy az Egyesült-Államok szaktítottak minden „flotta-reklámmal” és halálos komolysággal hajtja végre védekező manővereit a „17. számú feltevés” ellen. Egymillió tonnánál több elsőrendű hadihajó, hatvanezer tiszt és tengerész, 1200 repülőgép hat héten át lázasan keresi a választ az itt felmerülő kérdésekre, amelyekből a fél világ sorsa függhet.

Korékpárosok figyelmébe!

Megérkeztek a világhírű 2072

ADLER korékpárosok

Kaphatók: előnyös fizetési feltételek mellett is

Veres László cég, Bulev. Regels

Ferdinand 47.

Hammer Vilmos és Fia, P. Avram

Iancu 5-6.

A hadbíróság

viszavárta Arad-ra a macea-i incidens szereplőit

Az 'Aradi Közlöny' egyik legutóbbi számában részletesen megemlékeztünk róla, hogy ismét letartóztatták a macea-i incidens szereplőit. A bántalmazókat annakidején őrizetbe vették, de az ügyészség szabadlábra helyezte őket. Időközben a grancsárparancsnokság átiratára a csendőrség ismét vizsgálatot indított és ennek során egy újabb tanu jelentkezett, aki azt vallotta, hogy Mosanu-n késszurást is ejtettek. A csendőrség ekkor őt gazdálkodót ismét letartóztatta és *átkísérte őket a timisoara-i hadbíróshoz.*

A timisoara-i hadbíróság, amelyhez tegnap került az ügy, visszautasította őket, azzal az indoklással, hogy az ügy nem olyan súlyos, hogy a hadbíróshoz tartozzon.

Ha Budapestre jön, látogassa meg

HEILIG

harisnyaházat is, **VII., Rákóczi-út 26.,**

mert legnagyobb választékból, legolesóbban ott vásárolhat

2173

harisnyát, keztyűt, kötöttárút!

Véres összetűzések

a sztrájkoló jobboldali diákok és a demokrata diákfront tagjai között

Katonaság és tüzoltóság közbelépése vetett véget a harcnak — A sztrájk jórésztben megheiusult —

Bucuresti-ből jelentik: A szélsőséges jobboldali diákok szervezetei által hirdett diáksztrájk ügyében a belügyminisztérium a következő hivatalos tájékoztatót adta ki:

Déli 12 óráig az ország egyetemi központjainak rendőrhatalóságai részéről beérkezett jelentések szerint a cluj-i, a iasi-i egyetemeken, a timisoara-i műegyetemen és a chisinau-i gazdasági főiskolán zavartalanul folytak az előadások.

Bucuresti-ben a kereskedelmi főiskolán, a műegyetemen és a mezőgazdasági főiskolán tartották meg az előadásokat. A tudomány- és jogegyetemen részben folyt a munka. A teológián és az orvosi tanszakon szünetelt a tanítás.

Az előfordult incidensek nem bírtak jelentőséggel. A rendőrhatalóságok megtették a szükséges intézkedéseket a rendbontó diákokkal szemben és számos letartóztatást eszközöltek.

Magánhírforrás alapján egyébként a következőkben számolhatunk be a diáksztrájk frontjának eseményeiről: A reggeli órákban a szélsőséges jobboldali diákok különítményei elfoglalták a fővárosi egyetemek bejáratait, a kapukat eltorlaszolták és védelmi állásba helyezkedtek, hogy megakadályozzák mindenkit, aki az előadásokon részt akarna venni. A diáksztrájk ellen leghatározottabban állást foglaltó demokratikus diák-arcvonal elhatározta, hogy a saját erejéből felszabadítja az egyetemek bejáratait és megszervezte az eltorlaszolt kapuk elleni intézendő rohamot. Először a kereskedelmi főiskola felszabadítására vonultak fel a demokrata diákok, miután ez a főiskola a legionista diákok főtámasza.

Félórás csata fejlődött ki, amelynek következményeképpen a jobboldali diák-gárda futásban keresett menedéket. Az összeütközés során mindkét fél részéről számos sebesülés történt.

A felszabadított kapukon keresztül a diákság bevonult a főiskola épületébe, ahol a legnagyobb csendben megkezdődött az előadás. Ugyanez történt a jogegyetemen, a műegyetemen és az állatorvosi tanszakon. Tizenkét órákor a demokrata diákság zárt sorokban vonult fel a központi egyetem épülete elé és itt is megütközött a legionista diákokkal. A többi egyetemeken szétvert diák-gárdák azonban, miután előzőleg a Gutenberg-kantinban gyülekeztek, erősítésként felvonultak és a türelő szétverte a demokrata diákokat, akiknek egy része a már felszabadított tanszakokon maradt.

A demokrata diákok közül többen megsebesültek és igen soknak súlyos a sérülése, úgy, hogy Antonescu diákok, aki a de-

mokrata-arcvonal tagja, mentők szállították kórházba.

Ekkor megérkezett a katonaság, mire a jobboldali diákok közpörrel fogadták a karhatalmat. Összetűzés fejlődött ki, amelynek során megérkezett a fővárosi tüzoltóság nagy tartályautója, amelyet azonnal működésbe helyeztek. A rendőrtáskák eredményeképpen számos diákokat megsebesítettek a rendőrök. A sztrájkoló diákok a központi egyetemről a kereskedelmi főiskolához vonultak, ahol ismét összetűzés fejlődött ki a két tábor között, most már azonban gyorsan közbelépett a karhatalom és a tüzoltó autó vizsugarai szétszórták a

zavargókat. A sztrájkoló diákok vezetősége állandóan ülésezik a Gutenberg-kantinban. A bizottság lázító tartalmu röpiratokat hozott forgalomba, amit a rendőrség nyomban elko-

bozott. A délután folyamán a sztrájkoló diákok tovább folytatták erőszakoskodásaikat. A sztrájkoló csoportokba verődve cirkáltak az egyetemek körül, azonban a csendőrséggel megerősített rendőri karhatalom minden jelentősebb csoportosulást feloszlattott. A karhatalom munkájának következtében néhány kisebb incidens játszódott le. A sztrájkoló egy csoportja a Sardindar-uccában tüntetett és a diákok beverték néhány ablakot a Dimineata szerkesztőségének épületén, majd egy teherautót felfordítottak. Mire a rendőrség megérkezett, a rendbontók elfutottak. Az eseményekkel kapcsolatosan az igazságügy-miniszter megbeszélést folytatott Marinescu rendőrfőnökkel és Dumitrescu vezető főügyéssel, majd fogadta Titeanu volt államtitkárt.

A „Phönix” biztosítottjainak sorsa

— Costinescu kereskedelemügyi miniszter nyilatkozata —

A bécsi „Phönix” életbiztosító társaság ügyével bőven foglalkoznak a külföldi lapok. Ami a romániai „Phönix”-társaságot illeti, a biztosítási társaságokról szóló 1930. évi törvény arra kötelezi a romániai biztosító társaságokat, hogy összes befektetéseiket beföldön eszközöljék és beföldön tartsák mindazokat az összegeket, amelyek az életbiztosítások, vagy elemi biztosítási károk matematikai tartalékait és a többi biztosítások technikai tartalékait képezik. Ez a törvény megvédi a biztosítottakat minden esetleges kellemetlen meglepetéstől és előnyben részesíti őket arra az esetre, ha a társaság, amelynél a biztosítást kötötték, felszámolna.

A romániai „Phönix” életbiztosító társaság problémája oly módon nyer megoldást, hogy a „Steaua României”, amellyel legszorosabb kapcsolatai voltak, átveszi összes kötelezettségeiket egy konzorcium pénzügyi segítségével. Ennek a konzorciumnak három nagy beföldi biztosítótársaság: a „Dacia”, „Generala” és a „Nationala” a tagja és a pénzügyi művelet lebonyolításában részt vesznek az „Assicurazioni Generali” és a „Münchener Rückversicherung Gesellschaft” nagy külföldi viszontbiztosító-intézetek.

A „Phönix”-problémának ezt a megoldását néhány napon belül hagyja jóvá az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium. A romániai „Phönix” állományát, amelyet a „Steaua României” vesz át, így tehát az említett nagy

romániai intézetek és a két jelentős külföldi intézet viszontbiztosítja.

A romániai „Phönix” ügyével kapcsolatban egyébként az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium Costinescu miniszter aláírásával a következő közleményt adta ki:

— Jelenleg a biztosítások felügyeleti hivatalának ellenőrzése mellett előrehaladott tárgyalások folynak annak érdekében, hogy a romániai „Phönix” életbiztosító társaság állományát a „Dacia Româna” és a „Generala” biztosítók, valamint több más nagy román és külföldi biztosító társaság pénzügyi segítségével és viszontbiztosításával átvegye. A tárgyalások elsősorban azt célozzák, hogy a biztosítottaknak a törvényekben, valamint a kötvényekben biztosított jogai érvényesíthessenek.

CORSO 5. 7 $\frac{1}{4}$, 6 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Premier!

HELGE ROSWALNGE,

a rádióon keresztül már ismert kiváló dán tenorista első filmeje

Szerelmünk dala
(Verlieb' dich nicht am Bodensee)

SELECT 5. 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Szerelem, ördög, halál

Főszerepben: Nagy Kató.

URANIA 5. 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

A FEKETE ANGYAL

Frederic March,

Merle Oberon, Herbert Marshall.

Bélyeggyűjtők!

Minden ország postabélyegének vételével, oszeréjével

I. SOLLER, 22, Batorego,
LWOW (Pologne)

cég foglalkozik. Ajánlatot ezen címre kér. 2179

HIREK

A misztikus hét opál

Mata Hari, a franciák által Vincennes-ben kémkedésért kivégzett jávai táncosnő regényes alakja még ma is izgatja a regényírók és titkokat szimatoló közirók fantáziáját. Ezért óriási feltűnést keltett a világsajtóban James Pettersohn angol újságíró cikke, amely a világszép táncosnő életének egy misztikus részletét világítja meg és magyarázatot ad arra az eddig meg nem válaszolt kérdésre, miért viselkedett Mata Hari a hadbírók előtt és a nyitott sírgödön színlán olyan biztonsággal s megdöbbentő nyugalommal.

1917. október 15-én két csukott autó száguldott a Vincennes felé vezető országúton. Az egyik autóban a kémkedés miatt halálraítélte táncosnő, Mata Hari ült védője és egy lelkész társaságában. A feketeruhás, ragyogó szépségű nő olajbarna arcán komor nyugalom tükröződött. Két, nagy, sötét szemé elgondolkozva mesélt az őszl és áttetsző kéksége felé. Ezekben a szemekben valami gyermekes bizalom és fanatikus hit tükröződött. A pap egy imát mormolt és a védő zsebkendőjét időnként szeméhez emelte, de sehogysem sikerült palástolni meghatottságát.

— Miattam ne szomorkodjon Maitre — mondotta Mata Hari — és gyönyörű, keskeny kezét védője vállára tette. Csak azt történt, aminek történni kellett. Számonra ez a sors volt megírva a Végtet könyvében. Mi, jávalak hiszünk a túlvilágban, a lélekvándorlásban és számunkra a halál nem megeemlést, hanem csak átalakulást jelent. Néhány perccel halálom előtt megint csak azt mondhatom: ártatlan vagyok!

A két autó célhoz ért, Mata Hari a kirodolt kapu felé fordult:

— Kapitány ur, mondja meg katonáknak, hogy egyenesen a szívembe célozzanak!

Védője halálsápadt arcú kísérté az előre megásvított sírgödön szélég a táncosnő, aki átkarolta védőjét és néhány percig sutlogott neki. Azután elhangzott a vezényszó és a szép táncosnő, akinek szerelemért fejedelmek, pénzarisztokraták és generálisok versenyeztek — halálra sebezve terült el a földön.

Mi volt az a titok, amit élete utolsó percében Mata Hari védője fülébe sugott? Ez a kérdés sokáig izgatta az emberek fantáziáját. A védő azonban konokul hallgatott. Volt egy ember, aki rendíthetetlen kitartással faggatta a védőügyvédet. Ez az ember James Pettersohn újságíró volt, akit most halálos ágyán magához hívatott Mata Hari egykori védője:

— Most már fel vagyok oldva a titoktartás alól és elmondhatom Önnek Mata Hari titkát — mondotta az újságírónak.

A táncosnő egy budhista templom vallásos szertartásain táncolt. Itt ismerkedett meg egy öreg szerzetessel, aki közismert volt mágikus erejéről a buddhisták között. Ez a szerzetes a 13 éves táncosnőnek hét opálból álló láncot adott át ezekkel a szavakkal: „Vigyázz az opálra, amíg tiszta lényel ragyognak, addig a szerencse fog rád moolyogni, a vagyont és a hatalom árnyékában fogsz élni, de ha az opálok megszintelenek vagy meghasadnak, akkor életed végéhez közeledik.

Az opálokat Mata Hari gyakran mutatta barátainak, de azok nem hitték el a hozzálízott mesét. Egy nap Mata Hari rémülten látta, hogy három opál megszeretett, a másik négy pedig elvesztette ragyogását. Másnap detektívek jelentek meg lakásán, ahol házkutatást tartottak. A táncosnő ekkor fanatikus belenyugvással vette tudomásul a történeteket. A végtet ellen nem lehet harcolni — mondta — és nem védekezett. A halálos ítéletet is nyugodt beletörődéssel vette tudomásul. Így volt megírva a sors könyvében mondogatta.

Az öreg szerzetesnek igaz: volt — hajtogatta egyre — és felemelt fejével, vak, fanatikus ítének birtokában bátran ment a halál elé.

Ez a misztikus magyarázat mindenestre új megvilágításba helyezi a jávai táncosnő tragikus életének regényes háttérét.

— ÉJJELI LEHÜLÉS. Étenkebb északkeleti és keleti szél, sok helyen csendes eső, főleg nyugaton, míg máshol záporoszerű eső. A nappali hőmérséklet nem csökken tovább, az éjjeli lehülés keleten fokozódik.

CSAKIS REUSZTOL VEGYÜNK JEGET, LEGOLGSOBB, MERT LEGNEHEZEBB BUL. REGELE FERDINAND 33. TELEFON 141.

— A CFR alkalmazottjai a basarabia-i inszgesekért. Bucuresti-ből jelentik: Az államvasutak valamennyi alkalmazottja lemondott fél napi fizetéséről és ezt az összeget a basarabia-i éhínségek segélyezésére fordítják.

— Holnap érkezik meg Bucuresti-be Franchet d'Esperay francia tábornagy, aki a világháborúban az egyesült francia-angol-görög szalonkii hadsereg vezére volt. A tábornagy Carol király vendége lesz és résztvesz a május 10-i felvonuláson. Május 11-én a Fundatia Carol nagyeremény Sándor volt Jugoszláv királyról tart előadást.

— Öngyilkos kormányfőtanácsos. Bécsből jelentik: Fiuméből érkezett jelentés szerint Klebinger Ernő, kormányfőtanácsos, a bécsi Sonn- und Montagszeitung kiadótulajdonosa a közeli Susak kikötőben ciankálival megmérgezte magát és meghalt. A kormányfőtanácsos ellen letartóztatási parancs volt kiadva és menekülés közben követte el az öngyilkosságát.

— Tankokat gyártanak. Bucuresti: Ismeretes, hogy a tank a modern hadvezetés egyik legfontosabb segédeszköze. Bucuresti-i értesülés szerint a belföldi nehézipar megállapodást kötött az egyik szövetséges állammal, amelynek értelmében módját fogják találni annak, hogy a jövőben az ország területén megkezdjék a tankok gyártását.

Rágalmazási per egy gyógyszerészeti lap szerkesztője ellen

Érdekes per tárgyalását kezdte meg a Cluj-i törvényszék negyedik tagozatának Cojocariutanácsa. Császár Ernő Bucuresti-i gyógyszerész sajtó utján elkövetett rágalmazás címén bíróság elé állította Mózes Károly Cluj-i gyógyszerészt, a „Farmacie” című gyógyszerészeti közlőny szerkesztőjét. Mózes ugyanis az említett lap hasábjain, minősíthetetlen módon, indokolatlanul heves támadást intézett Császár ellen. A mai tárgyaláson Mózes védelmét Nistor Virgil dr. ügyvéd látta el, Császár képviselőjében pedig Nemes Simion dr. ügyvéd jelent meg. Az alperes ügyvédje a cikk állításának igazolására több tanu kihallgatását és a tárgyalás elhalasztását kérte, a megvádolt gyógyszerész azonban, nehogy az ellene indított támadás folytatódjék, a tárgyalás megfartását indítványozta. A bíróság rövid tanácskozás után az ügy érdemi tárgyalását május 29-re halasztotta.

— Rablótámadás egy állomás ellen. Bucuresti-ből jelentik: A Medgidia-Babadag vonalon fekvő General Brosteanu állomáson tegnap éjjel rablótámadás történt. Manolache Stefan állomásfőnököt hivatalos helyiségében megtámadták a rablók és harc közben súlyosan megsebesítették. A támadás hírére összesereglett az állomás egész személyzete, mire a banditák elmenekültek. A csendőrség széleskörű nyomozást indított.

Költözés miatt Fenyő, Műbutor, Tüzi, Kerítésanyag, Cserép készletünket
olesón kiárusítjuk.
AUFRICHT fatelep. Cal. Victoriei 1-3.

— Három évi fegyházra ítélték Berthold Jacob elrablóját. Baselből jelentik: Az elmúlt év folyamán — mint emlékezetes — elrabolták és német területre hurvolták Svájc területéről Jacob Berthold emigráns német újságíró, akit a német hatóságok kezére játszottak. Az emberrablók közül a svájci rendőrségnek sikerült elfognia Wesemann svájci mérnököt, akinek bűnperét most tárgyalják. A tárgyalás érdekes momentumokban bővelkedett, mert kiderült, hogy Wesemann maga is zsidó származású. A bíróság büntönsnek találta emberrablás bűntettében Wesemannt és ezért három évi fegyházra ítélték, bár a főügyész vádemelésében csak 2 évi börtönbüntetést javasolt.

A számi ikreknél

„AZ EGYIK A MASIKHOZ: Te, ha engem keresnek, mondd, hogy nem vagyok itthon...”

LEGUJABB

Egy olasz társaság vette át az addis-abeai Etiop Bankot

Jeruzsálemből jelentik: Hailé Selassié megérkezése alkalmával Jeruzsálemben minden ünnepélyesebb fogadtatás elmarad. A jeruzsálemi angol főbiztos jelenleg köruton van és nem jelenhetik meg a császár fogadtatásán. Ideérkezett jelentések szerint a császár, aki ma hajnalban haladt át az angol hadihajón a Szezi-csatornán, holnap érkezik meg Hailé kikötőjébe. Ujabb jelentések szerint a császár nem tölthet Egyiptomban csak néhány napot. Családjának tagjai ottmaradnak, míg ő maga továbbutazik egyes európai országokba, hogy személyesen képviselje Abesszinia ügyeit.

Az Echo de Paris jelentése szerint az olaszok szerdán birtokukba vették az addis-abeai-djibuti-i vasutvonal addis-abeai végállomását. Csütörtökön reggel szerződést írtak alá, amelynek értelmében a kivitel-kereskedelemmel és bankügyletekkel foglalkozó Compagnie Francaise-Etiop bankot egy olasz társaság vette át.

Felmentett a tárgul-mures-i törvényszék egy arad-megyei volt főszolgabíró

Targul-Mures-ről jelentik: A tárgul-mures-i törvényszék Cardei-tanácsa érdekes, arad-i vonatkozású bűnyben hozott felmentő ítéletet. A bűny vádlottja Dobay Gábor dr. volt, belügyminiszteri osztályfőnök, Arad-megye volt főszolgabírája, Ciuc-, később Cluj-megye alispánja, a reghin-i járás főszolgabírája volt. Dobay Gábor dr. ellen az volt a vád, hogy hivatalos aktákat eltulajdonított hivatalából, nem fizetett ki egy 32 ezer leles tételt egy reghin-i cégnek, hanem a saját céljaira fordította, továbbá más nagyobb összegeket is eltulajdonított.

Dobay ellen feljelentést adtak be, aminek következtében felfüggesztették állásától és eljárást indítottak ellene. A törvényszék most tüzte ki az ügy főtárgyalását, amelyen Dobay megjelent és sorban megdöntötte az ellene emelt vádakat. A bíróság végül felmentette a közvélemény előtt súlyosan meghurcolt Dobay Gábort. Az ítéletet az ügyész és a megye képviselője megfellebbezték.

— A NYUGDIJKIFIZETÉSEK sorrendje a következő: Május 8-án, pénteken: V. Z. A. B. május 9-én: C. D. E. kezdőbetűs nyugdíjasok illetményei kerülnek kifizetésre.

Vehib pasa Romániában

Bucuresti-ből jelentik: A „Tempo” jelentése szerint Vehib pasa, aki a négy katonai tanácsadója és a déli front vezére volt, évekkel ezelőtt Constanța-ban egy rizshántoló gyárat vezetett. Most, hogy abessziniai szolgálata megszűnt, vissza fog térni Romániába.

— Autógázolás. Ploesti-ből jelentik: A „Concordia” rt. autója tegnap délután felszaladt a gyalogjáróra és elütötte Vasile Niculescu középiskolai tanárt. A tanár oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a kórházban meghalt.

— Aki friss és egészséges akar lenni és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, emésztése meg legyen zavarva, folyton fájon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Az orvosok ajánlják.

— Két és fél év lopásért. Az arad-i törvényszék ma hirdette ki István György ügyében a timisoara-i Tábla ítéletét. Annak idején az arad-i törvényszék István Györgyöt különböző lopásokért két és fél év fegyházra ítélte. Ezt az ítéletet a timisoara-i Tábla most jóváhagyta. István György először kijelentette, hogy megnyugzik az ítéletben, majd pedig közölte, hogy mégis felfolyamodást jelent be ellene a Semmitőszékhez.

— Ma az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

VOJTEK: Bulevardul Regina Maria.

DANCIU: Piata Mihai Viteazul.

BERNAT: Lángá Gará (vasutállomásnál)

Megválasztotta új vezetőségét az arad-i neolog izraelita hitközség

Az arad-i neolog zsidó hitközség ma este választmányi ülést tartott, amelyen megválasztotta a hitközség új vezetőségét. A választást az arad-i zsidó társadalom általános érdeklődéssel várta. A választás eredményeképpen a hitközség elnöke ezúttal is dr. Schütz Henrik lett, alelnökké Lakatos Aladárt választották. Az előjáróság tagjai közül a szertartási ügyosztály élére dr. Keppich Jakabot, az iskolai ügyosztály élére dr. Herzog Sándort, a jogügyi osztály élére dr. Kelemen Gábort, a gazdasági ügyosztály élére pedig Tauszk Jenőt választották. A három választott előjáró: Bornstein Sándor, dr. Fischer Jenő és dr. Somló Armin lettek, míg templomi előjárókká Fischer Simont, Leichter Lipót és Weisz Samut választották. Gazda: Engel Gyula lett.

A választás eredménye — mint már is megállapítható — általános meglepetést és megnyugvást keltett, ami amál indokoltabb, mert az új vezetőségi tagok mindegyike garancia arra, hogy a hitközség érdekeit a jövőben az eddiginél is fokozottabban mértékben megvédik. Schütz Henrik dr. elnök meleg szívóságtól áthatott személyisége már évek óta vezet nagy odaadással és lelkesedéssel a hitközség ügyeit. Az új alelnök: Lakatos Aladár személye méltó és szerencsés választás volt. Lakatos Aladár már hosszú évek óta fáradságos munkát fejt ki részben a hitközség részben pedig a hitközséggel kapcsolatos különböző karitatív intézmények fejlesztése terén és ha azok a nehéz viszonyok ellenére is állandó fejlődő tendenciát mutatnak, ez tekintélyes részben az ő érdeme. Ettől függetlenül az új alelnök személye általános meleg robuszvennek örvend. A hitközségi vezetőség többi tagjai is mind egytől-egyetlen lelkes, emberbaráti szellemű és kötelességük tudatából áthatott tagjai az arad-i zsidóságnak, akiknek megválasztása előreláthatólag új lendületet ad a hitközség életének.

Elfogyott az arad-i törvényszék és munkabírószék írószerekszerkezlete

Az arad-i ügyvédi kamara legutóbbi érdekes kérelemmel foglalkozott. A munkabírószék ugyanis átiratot intézett az ügyvédi kamarához, amelyet arra kért, hogy járuljon hozzá a bíróság papír- és írószerekszerkezetének fedezéséhez. Az átirat kifejti azt is, hogy a bíróság írószerekszerkezete kifogyóban van és ha sürgősen nem történik gondoskodás az írószerek beszerzéséről, akkor a munkabírószék működése technikai okok miatt veszélyeztetve van.

A munkabírószéknek ez az átirata arra a legutóbbi igazságügyminiszteri rendelkezésre vezethető vissza, amelyről annakidején részletesen beszámoltunk. Mint emlékeztetés, az igazságügyminiszterium beszüntette a régi telekkönyvi ületéket és ehelyett ugynevezett önkéntes ületéket léptetett életbe, amelyet az ügyvédeknek, valamint a jogkereső feleknek kellene fizetniük, valahányszor iratokat nyújtanak be a bírósághoz vagy pedig bírósági végzéseket, ítéleteket vesznek kézhez. Az arad-i ügyvédi kamara közgyűlése annakidején foglalkozott ezzel a kérdéssel, az önkéntes ületéket törvénytelennek minősítette és határozatilag kimondotta, hogy az arad-i ügyvédek nem fizetik azt.

Mint emlékeztetés, az arad-i törvényszék főelnöke az elmúlt hónapban az ügyvédi kamarához fordult írószerekekért. A kamara ekkor létező lett meg is szavazott erre a célra. A törvényszék írószerekszerkezete havil kilencezer lett igényel, ezzel szemben április hónapban az önkéntes ületékből mindössze ötszáz lett folyó be.

Az új rendszer súlyos helyzetbe hozta a munkabírószéket is, amely ezért fordult szintén az ügyvédi kamarához. Ennek vezetősége azonban úgy határozott, hogy

nem ad a munkabírószék részére írószerekeket és ebben a hónapban már nem adhat a törvényszéknek sem, tekintettel arra, hogy nincsenek erre megfelelő alapjai.

— ZÜRICH: ZARLAT: Páris 20.26 és fél, London 15.27 és háromnegyed, Newyork 307 és hétnyolcad, Milánó 24.25, Amszterdam 208.85, Berlin 124, Prága 12.75, Varsó 57.90, București 250, Belgrád 700.

— Ma délelőtt megkezdődött Arad-on a munkaügyi vezérfelügyelők értekezlete, amelyen Popescu Petre arad-i munkaügyi vezérfelügyelőn kívül a cluj-i, valamint a timisoara-i munkaügyi vezérfelügyelő vesz részt. Az értekezleten az új ipartörvény életbeléptetésével kapcsolatos intézkedéseket beszélük meg és az itt hozott határozatokat közlik az érdekeltekkel, valamint végrehajtás végett az egyes megyei munkaügyi felügyelőkkel.

— **Megbírságot cégek.** București-ből jelentik: A vállalatoknál alkalmazott személyzet állampolgárságát felülvizsgáló bizottság ülést tartott a kereskedelem és ipariügyi minisztériumban. Ez alkalommal számos céget bírságotlalt meg, még pedig: a Browa Boveri társaságot 100 ezer lei, a Luther sörgyárat 60 ezer lei, Gagel Ottó céget 25 ezer lei, a buzău-i Zangopol malmot 25 ezer, a bucovina-i erdőipart 15 ezer és a cernaui-i Baressa sörgyárat 10 ezer leies bírsággal sújtották.

— **Előadás Szovjetországról.** Az arad-i nemzeti-parasztpárti ifjuság előadásorozatában szombaton, május 9-én dr. Gregorovicu Stefan ügyvéd, volt képviselő a szovjetországbeli utóélményeiről tart előadást. A párt ifjusági tagozata közli, hogy az előadást a nemzeti-parasztpárt V. Goldis-uccai helyiségében tartják meg délután 6 órai kezdettel. Az előadáson szívesen látnak nem párttagokat is.

— **Ujpest-Bocskay 7:0 (3:0).** Budapestről jelentik: Ujpest-Bocskay 7:0 (3:0) nemzeti ifjúsági mérkőzés. A Bocskay egyiptomi túrája miatt csak most kerül sor erre a mérkőzésre, amelyet az Ujpest biztosan nyert meg az érthetetlenül fáradtan játszó Bocskayval szemben.

Panaszkönyv

- *Pincér, adja ide a panaszkönyvet.*
- *Igenis, kérem.*
- *De mondja csak, elolvassa valaki a beirt panaszokat?*
- *De mennyire. A viccesebbek felett percekig szoktunk röhögni.*

— **Az asszony joga.** Az arad-i törvényszék ma délelőtt foglalkozott Lazar Dumitru iratogulmare-i lakos és nővére, Poron Nicolaené ügyével. A feljelentést az asszony férje, Poron Nicolae adta be. A mai tárgyaláson elhangzott vallomásokból megállapítást nyert, hogy Poron Nicolae egy ízben bántalmazta feleségét és ez elkeseredésében bátyjához ment, akivel közölte, hogy külön akar költözni férjétől, egyben pedig megkérte, hogy segítsen neki elhozni lakásában lévő holmiját. Lazar Dumitru ekkor rendőrt ment és a karhatalom emberével együtt mentek el Poron Nicolae házáig. A lakásba azonban csak az asszony ment be és ő csomagolta össze holmiját, amelyet magával vitt. A törvényszék úgy Lazar Dumitru, mint Poron Nicolaenét felmentette azzal az indoklással, hogy a feleségnek mindaddig, amíg a bíróság a választ ki nem mondotta, jogában áll a közös lakásba bemenni és onnan a tulajdonát vagy közös tulajdont képező tárgyakat elvinni.

Drámát sok ember írt, de poloskát garancia mellett egyedül LOVAS írt, Str. Oltuz No. 111. 1936

- Az arad-i Munkakamara felhívja az érdekelteket iparosokat, akik tanoncokat akarnak szerződtetni, hogy jelentkezzenek a Kamaránál.
- A Cooperativa Promontorul az előjegyzett részgálcot f. hó 8-9-én osztja ki Ghiorocon.
- Az „Oastea Domnului” si „Caritas” szegénygondozó hivatal hálás köszönetét fejezi ki mindazon fakereskedőcégeknek, akik a konyhai tűzifa-szükséglet fedezéséhez adományokkal hozzájárultak szívesek voltak.

Színház - Művészet

Mindenki Felhő Ervin kacagó-estjéről beszél

Hosszu idő után szombaton este először tekinthet meg zsúfolásig az arad-i színház. Felhő Ervin, a színtársulat nagyon kedvelt komikus tartja meg május 9-én, szombaton este jutalomjátékát, amely iránt olyan nagy az érdeklődés, hogy már eddig is csaknem minden jegy elkel és zenekari pótszék beállítására vált szükségessé. Amnyi bizonyos, hogy ilyen remek kacagó-est még nem volt Arad-on. Felhő Ervin a legjobb bohózatokat állította be, így többek között Szőke Szakáll „Homokzsák” című remek bohózata és négy remek Hacsek és Sajó párielenet díszíti a műsort. A legnagyobb vonzerő azonban mégis maga Felhő Ervin, akinek népszerűségét a bizonyítja lejjebb, hogy estjére már eddig is csaknem minden jegy elkel.

Egyperces defektoregény

Ki csókolózott?

Fekete egy nappal előbb jött meg Bécsből s hogy a kedves meglepetés teljesebb legyen, a konyha felől ment be az előszobába. Miközben lerakódott, a szárnyas ajtót át a felesége szobájából hangok hallatszottak. De milyen hangok! Elíult női gerlicebugás és férfi suttagó baritonja. Kétségtelen, a feleségénél egy férfi van.

— Édes vagy, nevetett a gerlice, de a nevetést megfojtották egy csókkal.

Fekete felhőrdült. Már rohant is az ajtónak, amikor a szobában sikoly hangzott fel.

— Valaki jön! — kiáltotta a felesége.

Ekkor egy harmadik valaki lépett a szobába, ahonnan csakhamar hangos társalgás hangzott ki. Kovásznay bányamérnök és Asztalos, az ügyvéd volt a feleségénél. Megismerte őket a hangjukról. De ki volt az első, aki az asszonyt csókolta?

Percekig tépelődött ezen Fekete az előszobában, azután ő is bement a társasághoz. Feszült, zavart hangulat. Persze ketten bűnösök, a harmadik pedig mindent látott. A mérnök és az ügyvéd csakhamar távoztak. A nehéz feszültséget jótékonyan törte meg az előszobában egy kis baleset. Kovásznay lekasztotta az álló fogasról nagy bőrbundáját és a fogas, amely a másik oldalon tul volt terhelve, feldől. Alig tudták a ruhahalmaz alól kihalászni Asztalos kabátját és szétlapított kalapját.

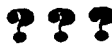
Mikor az urak távoztak, Fekete elgondolkozva állt egy darabig az előszobában, azután kinyitotta az ajtót és kiáltott:

— Kovásznay, kérlek egy pillanatra. Kovásznay visszament és nagy bőrbundájában sápadtan állt Fekete előtt.

— Csak azt akarom mondani, hogy vagy elveszed a feleségemet vagy letölök, mint a kutya.

— Elveszem, hajó! meg szertartásosan Kovásznay.

Honnan tudta meg Fekete, hogy Kovásznay csókolózott a feleségével?

Megfellece az Arad-i Közöny vasárnapi számában!

* **Próbatelvélet készítenek a „Hunnia”-ban Dálnoky Dudusról, aki „Az én lányom nem olyan” című Csathó-vígjátékban bucsuzik.** Dálnoky Dudas, a színtársulat általánosan kedvelt, nagyon bájos naivája a közelmúltban Budapesten volt, hogy jutalomjátékára megfelelő darabot szerezzen be. A fiatal arad-i művész — mint megírtuk — felkereste Csathó Kálmán népszerű író, aki legújabb és legnagyobb sikerű darabját: „Az én lányom nem olyan” című remek vígjátékát dedikálva adta át Dálnoky Dudusnak. Dálnoky Dudas egyébként meghívták a Hunnia filmgyárba próbatelvéletre, amelyre a május 16-i jutalomjátéka után kerül sor. Könyven lehetséges, hogy ez a nagysikerű író igérkező jutalomjáték bucsuzóládás lesz, mert az előjelek azt mutatják, hogy Dálnoky Dudas rövidesen elkerül Arad-ról.

* **Jávor Alfréd mint nőgyűlölő.** Az arad-i színház kitűnő jelkomszínésze: Jávor Alfréd, aki — mint megírtuk, szerződésében ügyében rövidesen Budapestre utazik — május 23-án tartja meg jutalomjátékát. Ez alkalommal Vaszary János egyik legsikerültebb darabja: „Az igazi asszony” című, szípkázóan szellemes vígjáték kerül színre és Jávor Alfréd a darabban Somlay Arturnak híres szerepét, egy agglégény amerikai milliárdos nőgyűlölőt játszik.

Levélletű elleni permetezőszer: „Laushin”, folyékony gyümölcs: „Vitamost” és saját terméste ménesi tehér és vörös bor kapható: **Dr. KREPIL, Str. Horla 8. 2173**

* **A magyar filharmonikusok nagy sikere Rómában.** Rómából jelentik: A Magyar Filharmoniai Társaság zenekara Dohnányi Ernő vezényletével szerda este hangversenyt adott a római Augusteo hangversenyteremben. A hangversenyen Mussohni miniszterelnök, Suvich és Aloisivel az élén az olasz politikai és társadalmi élet csaknem minden számottevő tagja megjelent. Amikor Dohnányi intésére a zenekar az olasz himnuszba kezdett, a közönség, amely az egyik páholyban felfedezte Mussohni, óriási tapsviharral üdvözölte a Ducet. A hangverseny a magyar filharmonikusok nagy sikerével végződött.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A második évnegyedben 3 milliárd 600 millió lei értékű deviza áll rendelkezésre a külföldi árucikkek behozatalára

Vita a Jegybank és a petroleumvállalatok között 400 millió lei előleg visszafizetése körül — A kőolajexport nagy eredményei

București-ből jelentik: A Legfelsőbb Kontingens-bizottság és a Banca Națională megállapítása szerint a folyó év április, május és június havára előreláthatóan az alábbi devizamenntiségek felett lehet rendelkezni a nyersanyag és készáru behozatalának céljaira, de ez még emelkedni fog:

Ausztria 305 millió lei, Anglia 147 millió lei, Csehszlovákia 208 millió lei, Franciaország 142 millió, Németország 535 millió, Magyarország 159 millió lei, Északamerikai Egyesült-Államok 40 millió lei, Svájc 63 millió lei.

A petroleumvállalatok Osiceanu mérnök vezetése alatt küldöttséget menesztettek a pénzügyminiszterhez és a Banca Națională-hoz. Megállapították, hogy a második évnegyedre tervezett 2 milliárd 900 millióról 3 milliárd 600 millió leire emelkedett a devizadisponibilitás. A Banca Națională már erre 400 millió lei előleget folyósított és a petroleumvállalatok azt kívánják, hogy egyelőre csak 100 millió leit vonjon le a Jegybank, a többit pedig szintén 100 millió leienként a következő évnegyedekben vonja le tőlük. A Jegybank még nem adott választ erre, mert újabb terhet jelent neki eme kívánság teljesítése.

Hatvanezer leire büntette a pénzügyminiszter az egyik arad-megyei mozgósínházat jegykihágás miatt

Egy nézőnél más mozinak a jegyét találta az Arad-ról kiküldött pénzügyi ellenőr — A jegyszedő felületességének súlyos következményei

Amint ismeretes, Antonescu pénzügyminiszter szigorú utasításokat küldött a pénzügyigazgatóságoknak a közvetett adók és taxák ellenőrzésére, mert különböző visszaélésekről számos jelentést kapott. Nemcsak a forgalmi és togyasztási adók ellenőrzését szigorították meg emiatt, hanem a különböző látványosságok jegyeit is hatványozottabb mértékben kontrollálják. Mivel egyes kisebb helyeken az ottani ellenőrzés nem volt kielégítő, a minisztérium kívánságára a legközelebbi város pénzügyigazgatóságától küldenek ki kontrolokat a mozgósínházak és alkalmi színelőadások ellenőrzése végett.

Ilyen eset történt most egy arad-megyei nagyközségben is, amely nagyon forgalmas járás központjában van. Az általánosan ismert nagyközségben és a közelében lévő községben is több mozgósínház működik, ennek dacára megállapította az arad-i pénzügyigazgatóság, hogy aránylag kevés látványosságiadó jön be onnan az állami főpénztárba. Emiatt a felsőbb fórum elrendelte, hogy Arad-ról kontrolorok menjenek ki a szóbanlevő járási székhelyre és váratlanul tartsanak vizsgálatot a mozgósínházaknál.

Ez alapon néhány héttel ezelőtt tényleg megjelent ott az arad-i adókirovési pénzügyigazgatóság egyik ellenőre és végigjárta a két község összes mozgósínházait, de csak az egyikben állapított meg szabálytalanságot. Az egyik moziban néhány nézőt jegy nélkül talált és köztük olyan is akadt, aki a szomszédos községbeli mozgósínház jegyével ült be a nézőtérre. Hogy a jegyszedő tudtával, vagy véletlenül került-e be a színházba a másik mozi jegyével, arról nem tett említést a kontrolor hivatalos jelentésében, mert nem sikerült ezt a körülményt pontosan tisztázni. Minden jel

arra mutat, hogy a jegyszedő felületesen nézte meg a mozi jegyeit és nem a tulajdonos volt az oka a szabálytalanságnak. A törvény azonban ilyen esetben is a színház tulajdonosát teszi felelőssé és ezért a pénzügyigazgatóság 60 ezer leire büntette őt.

A néhány jegy miatt kirótt magas bírság ellen a pénzügyminiszteriumhoz fellebbezett a mozgósínház tulajdonosa és azt hangoztatta, hogy őt nem lehet felelőssé tenni a jegyszedő felületessége miatt. Ennek ellenére a pénzügyminiszterium tegnap érkezett határozatával jóváhagyta a 60 ezer leies büntetést.

Hogy azonban be lehet-e hajtani ezt a nagy összeget, az kétséges, mert a mozi-tulajdonos emiatt, valamint azért, mert különben sem volt nagy forgalma a színházának, már napokkal ezelőtt beszüntette az előadásokat.

A tulajdonosnak nincs szándékában újból megnyitni azt, mert akkor a kincstár rátenné a kezét a pénztárra, amelynek pedig talán egy hónap alatt sincs 60 ezer lei bevétele.

Csehszlovákiába erősen lecsökkent exportunk és emiatt csehkoronában megszűnt a forgalom

— Érdekes adatok az áprilisi állatkivitelről —

Az állatkereskedelem köréből szerzett adatok alapján közöljük, hogy az élőállatkivitel az utóbbi hónapokban erősen lecsökkent úgy a németországi, mint a csehszlovákiai piacok felé. Legutóbb Csehszlovákiában betiltották az állatimportot és ezt a romániai exportőrök is megérik. A megmaradt csehkoronáikat nem bírják értékesíteni, mert a Jegybank nem ad engedélyt a cseh valuta vételére az importőröknek.

A külfölddel való állatforgalmat visszatükrözteti az alábbi hivatalos kimutatás, amely az áprilisi export adatait tünteti fel:

Az arad-megyei vámhivatalon át az alábbi kvantumokat exportálták Ausztriába, Csehszlovákiába, Németországba és Svájcba: 172 ökör, 1 bika, 212 ló, 2 ménlepel, 16, 87 nőtény 16, 5467 sertés.

Episcopia Bihorului-on át Ausztriába és Csehszlovákiába: 434 ökör, 5 bika, 1636 sertés, 35 ló, 32 kanca. Halmeie-n át Németországba és Csehszlovákiába: 2804 sertés, 128 juh, 900 szárnyas állat, 116 kanca, 75 ló, 316 ökör. Az északi vidéken levő Ghica Voda-n át Ausztriába és Csehszlovákiába: 70 ökör, 1748 sertés, 270 tyúk.

Az ideges fejfájás és annak következményei.

Érdekesnek tartjuk az alábbi levél közlését: „Mélyen tisztelt gyógyszerész ur! Kb. 5 éve annak, hogy ideges fejfájás lépett fel nálam, mely nem szűnt meg semmiféle gyógyszerrel sem. Bajom egyre rosszabodott, gyomortájéki nyomás, hányinger, súlyos gyomorfájdalmak fejlődtek ki, az utóbbi időben már dolgozni sem tudtam, áimatlanság, étvágytalanság, gyomorfájás kintott. Egészen legyengültem. Barátaim ajánlották a GASTRO D. gyógyszert. Megrendeltem. Eddig csak egy üveggel használtam és már is gyógyultnak érzem magam. Nemcsak gyomorpanaszaim multak el, hanem ideges fejfájásom is megszűnt. Nagyon köszönöm a kitűnő gyógyszert és kérem, sziveskedjenek azonnal további két üveggel küldeni. Teljes tisztelettel igaz hive: Kellinger József, Sebeşul-Sásesc.”

A „GASTRO D“ 130 lei utánvétellel kapható a vezérképviselőnél: Császár E. gyógyszerárban, Bucureşti, Calea Victoriei 124.

A hivatalos pénzváltók feljelentést tettek az alkalmi deviza- és valutaügynökök ellen

București-ből jelentik: A hivatalos pénzváltóüzletek tulajdonosai küldöttségileg járultak Constantinescu jegybankkormányzóhoz, akinek elpanaszolták, hogy amióta a devizakereskedelem részben felszabadult, nagyon elszaporodott az alkalmi valuta- és devizaügynökök száma. Ezek az agentek nem fizetnek adót, tehát egészen csekély provízióért vállalnak közvetítést a felhatalmazott bankok, valamint az exportőrök-importhörök közt.

Arra kérték a Banca Natională-t: saját hatáskörében tiltsa be ezt a káros rendszert. A Jegybank kormányzója kijelentette, hogy nem tartozik ugyan az ügy a Banca Natională hatáskörébe, de azért figyelmezteti a felhatalmazott bankokat, hogy kizárólag hivatalos pénzváltók közvetítését vegyék igénybe. 1923-ban már volt hasonló eset és akkor a királyi ügyészség szüntette be a bucu-reşti-i zugvalutások működését.

= Ardeal-ból fakereskedő-küldöttség utazik Budapestre a román-magyar új fizetési egyezmény miatt. Mint már közöltük, a román-magyar új fizetési egyezmény alapján a fölünk exportált árukért járó pengő a szabadforgalomba kerül, tehát az új rendszer következtében megszűnik a pengő magánkompenzációs fix árfolyama, amely az új egyezmény megkötése előtt kb. 25 lei volt. A faexportőrök attól tartanak, hogy a pengő árfolyama a nagy kínálat következtében lecsökken, de mindenesetre hullámzó kurzusu lesz, ami zavarólag hat az árkalkulációra. Ezért elhatározták: küldöttséget menesztenek Budapestre a Magyar Nemzeti Bankhoz és arra kérik, nyújtson garanciát, hogy a pengőnek legalább 25 leies árfolyama lesz.

A Budapesti Vásár

igazolványai

és főláru vasuti jegyei kaphatók a

WAGONS-LITS // COOK

Menetjegyirodában

Arad, Minorita-palota.

Felutazás május 18-ig!

Visszautazás május 28-ig!

Huszonkét arad-i nagykereskedő jelentette be a monopólihvatalnál a fogyasztásiadó-törvénnyel kapcsolatos árukészletét

Köztudomás szerint, a vasárakra és a gyapjúszövetekre néhány százalékos fogyasztási adót állapított meg a fogyasztási adókról szóló törvény és ezt az adót április 1-től kezdve kell fizetni. A külföldről importált és a gyárakból kikerült mennyiségek ellenőrzése céljából rendelte el a pénzügyminiszterium, hogy a fenti két szakma engrosistái április 30-ig jelentsek be a monopólihvatalnál az április 1-én raktáron volt készleteiket, de ez a bejelentési kötelezettség a kiskereskedőkre nem vonatkozik.

Hivatalos helyen szerzett információk szerint az aradi pénzügyigazgatóságon lévő monopólihvatalhoz összesen 22 aradi és megyebeli vasár- és gyapjúszövetkereskedő cég adta be vallomását arról, hogy április 1-én mennyi dru volt raktárában. A monopólihvatal névjegyzéke szerint azonban nemcsak huszonketten foglalkoznak gyapjúból készült szövet- és vasárk eladásával, tehát — mint a monopólihvatal közli, — egyesek nem jelentették be raktári készletüket.

Az új ipartörvény rendelkezései a tanonckérdésről

Az új ipartörvény életbelépésével kapcsolatban az arad-i Munkakamara a következőket közli: A tanonckérdéssel kapcsolatban az új ipartörvény a következőképpen intézkedik:

17. szakasz. Tanoncokat tarthatnak azon munkaadók, legyenek fizikai vagy jogi személyek, akik az alábbi feltételeknek megfelelnek: a) Rendelkeznek mindazon törvényes feltételekkel, amelyeknek értelmében önállóan, saját számlájukra folytathatják azt az ipart, amelyre a tanoncot ki akarják tanítani vagy pedig a fenti feltételekkel rendelkező üzletvezetőjük van. b) Nem tiltották meg nekik végleg vagy pedig ideiglenesen, hogy tanoncokat tartsanak. c) Nem ítélték el őket jogerősen büntényekért vagy olyan cselekményekért, melyeket a büntetőtörvénykönyv 262—267. szakaszai vagy pedig más érvényben levő büntető törvénykezések hasonló szakaszai büntetnek. (1937. január 1-vel ezeket a bűncselekményeket az új büntetőtörvénykönyv 419—442. szakaszai büntetik. d) Nem fosztották meg őket attól a jogtól, hogy gyámok lehessenek. e) Azon munkaadók, akik betöltötték 25-ik évüket.

18. szakasz. Az a férfi-munkaadó, aki nőien vagy aki nő ugyan, de nem él együtt feleségével, nem alkalmazhat 18 éven aluli tanonclányokat.

19. szakasz. Tanonc lehet az, aki: a) betöltötte 14-ik életévét; b) elvégezte az elemi iskolát (hét osztályt).

Azok, akik nem felelnek meg ezeknek a feltételeknek, a törvény életbeléptetésétől számított 5 éven belül kivételes esetekben felmentést kaphatnak a fenti feltételek alól az illetékes kerületi munkafelügyelőségtől.

c) Orvosi bizonyítvánnyal kell igazolni, hogy egészségi állapota megengedi a választott mesterség folytatását.

Idegen állampolgárok csak a munkaügyi minisztérium engedélyével lehetnek inasok.

HAROMSZAZ ÖRÖKSÖDÉSI ÜGYET TÁRGYAL A PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁG HAGYATÉKI FELLEBBEZÉSI BIZOTTSÁGA. E hó 11-én, hétfőn kezd meg tárgyalásait az arad-i pénzügyigazgatóságon működő hagyatéki fellebbezési bizottság, amelynek elnöke Orezeanu törvényszéki főnök. A bizottság 15 napig fog tárgyalni és kb. háromszáz örökösödési ügyben benyújtott fellebbezést intéz el. A programban lévő ügyek között egyetlen nagyobb összegű örökség sincs.

— Csütörtökön kezdődött Arad-on a részvénytársaságok és szövetkezetek adóllának megállapítása. Amint már napokkal ezelőtt jelentettük, az arad-i pénzügyigazgatóságon e hó 7-re tüzték ki a részvénytársaságok és szövetkezetek adómegállapítási eljárásának kezdetét és ez a munka valószínűleg május végéig tart, mert Arad-on és a vármegyében kb. 200 részvénytársaság és szövetkezet működik. A módosított adótörvény rendelkezései szerint adókiivetőbizottságok nem működnek, hanem a kincstárt képviselő főellenőr az adózó társaság megítélésének jelenlétében, az attól kapott és az adóvallomási ívből szerzett adatok alapján, valamint az üzleti könyvek és iratok átvizsgálása után állapítja meg a jövedelmiadót. A kivetés ellen 20 nap alatt lehet fellebbezni. Az adómegállapításnál jelen van az adózók érdekképviselői szervének delegáltja is, akinek azonban nincs szavazati joga, de a törvény megengedi, hogy az adózó védelmében felszólaljon.

KOPROL adagolása igen könnyű: kisebb gyermekek számára negyed, nagyobbaknak fél pastilla elegendő.

Ellenőrizze gyermeke napi székletét!

Minden intelligens anya tudja, hogy gyermeke napi széklete a szervezet legfontosabb funkciójához tartozik, amelyet állandóan ellenőrizni kell. Ha egyetlen nap kimarad a széklet, azonnal segítségére kell sietni a beleknek. Adjon ilyenkor gyermekének hashajtót. Minthogy a gyermekek nem szívesen szednek kellemetlen ízű szereket, adjon nekik KOPROL csokoládépasztillát, ezt a biztos, de enyhe hatású hashajtót, amely kellemes íze miatt már annyira kedvelté lett a gyermekek körében.

KOPROL

a gyermekek ideális hashajtója

Az elnézett idézőjelek

Alaptalan támadás a Timisoara-n szereplő Bartók Béla ellen

Bartók Bélát Enescun keresztül támadja Petreanu Coriolan — Enescu idézeteit Bartóknak tulajdonítja Petreanu — Bartók: «Művészetet és tudományt nem szabad belekeverni a politikába...»

Timisoara-ról jelentik: Bartók Béla, a világlégiókban is legnagyobb muzsikuskok egyike, a napokban Zathureczky Edével, a kiváló magyar hegedűművésszel nagyszerű koncertet adott Timisoara-n. Bartók Béla hangversenyét megelőzőleg olyan értesülések keltek szárnyra, mintha

a román népzene e nagy hírű és elismert kutatója ellen tüntetés készülne.

A híggadt román közvélemény ennek a kísérletnek erőlyesen utját szegte, de azért Bartók Bélának ezt a romániai szereplését alkalomszerűnek találta arra egyik román művészeti hetilap, hogy Petreanu Coriolan egyetemi tanár tollából támadást indítson Bartók ellen és kikezdje az ő művészi törekvéseinek önzetlenségét. Ez a cikk: „Bartók Béla és a román zene” címmel jelent meg és Bartóknak néhány korábbi tanulmányából merít elbírálni való anyagot. A cikkíró végül megállapítja, hogy „Bartók Béla a revizionizmus szolgálatában áll”.

E támadásra vonatkozólag Bartók Béla most nyilatkozott Timisoara-n:

— Azt a tanulmányomat, melyből idézeteiket szedték — mondta Bartók — 1914-ben írtam, amikor azt hiszem revizionizmusról még szó sem volt. Ilyen és ehhez hasonló érvelések támasztják alá az ellenem irányuló támadást, tehát joggal kérdezem: szabad nekem az ilyen támadásokra komoly formában válaszolnom? Itt van egy másik idézet Costin Maximilian, a román kultúra egyik legkiválóbb éharcosa „Muzica Românească” című folyóiratában leközli Enescu-nak, a világhírű román hegedűművésznek cikkét, melyet ez még 1910-ben írt.

Enescu, aki kiváló népzene-kutató, ebben a tanulmányában a román népzenevel is foglalkozik, melyről megállapítja, hogy az a magyar népzene hatása alatt fejlődött ki.

Enescunak ezt az állítását éppen én cáfoltam meg,

amennyiben bebizonyítottam, hogy például Ardeal-ban vannak területek, melyeknek falvaiban a román népdalmotívum bősége felülmulja a magyart, jöllehet ennek az esetnek a fordítottja is fennáll. Kölcsönhatásról van szó, azonban a népi eredet majdnem minden esetben kimutatható. De, hogy Enescunak mennyire nincsen igaza, azt most megjelent munkámmal bizonyítottam be. Vaskos munka, „Melodien der rumänischen Colinden” a címe.

— Közel féléves munkásságom eredménye ez a könyv. Ardeal román falvait jártam hónapokon keresztül,

pásztorokkal barátkoztam, téli esteken a fonó-asszonyok közé ültem, román legényekkel bucsukra utaztam

és többszáz olyan melódiát sikerült lejegyzennem, melyeknek kizárólagos ősi román eredete kétségtelen. Már most azok, akik minden kán csomót akarnak találni, az erre a könyvemre vonatkozó tanulmányaimból, Enescu állításait idézik, de ugy, mintha azokat én mondtam volna és nem Enescu. Idézõim egyszerűen elnézték az idézőjeleket, amit nagyon sajnálok.

— Mindez pedig csak azt mutatja, hogy a művészetet és a tudományt nem szabad belekeverni a politikába,

mert amennyire nem használ a politikának, annyira árt a művészetnek és a tudománynak.

Ujabb külföldi országok jelentkeztek a ma megnyiló

Budapesti Nemzetközi Vásárra

Bejelentették részvételüket: Franciaország, Esztország, Litvánia és Lettország és bemutatják különleges árucikkeiket és idegenlorgalmi propagandaanyagukat.

A vásár közönségének kényelmét szolgálja a vásár területén létesített „Bugaci-csárda”, melynek kávéháza, cukrászdája, rengeteg sörözője és tojósarnoka a legmagasabb luxusigényeket is kielégíti, de már 90 fillérért jóízűen meg lehet ebédelni a „Bugaci csárdá”-ban. 2500 asztal körül 10.000 szék nyújt kényelmes elhelyezkedést.

A hölgyek részére kellemes meglepetés lesz a vásár hatalmas divatrevü színháza, ahol egy-egy divatbemutató 3 óra hosszat tart.

Május 18-án déli 12 óráig lehet Budapestre érkezni a Vásár utazási és vízumkedvezményeivel és május 28-ig lehet minden külön engedély nélkül Magyarországon tartózkodni.

Mussolini és Lenin szelleme az ibériai félszigeten

Portugáliába is átcsap a spanyol forradalmi hullám

Spanyol emigránsok ezrei özönlik el Lisszabont — Új vállalkozási kedv és tekintélyes tőke jött Portugáliába a spanyolokkal — Egy ország, ahol minden eladó

Lisszabonból jelentik: Most, hogy Franciaországban is győztek azok a politikai pártok, amelyek Spanyolországban néhány hónap óta kezükben tartják a hatalmat és egyre élesebben lépnek fel minden konzervatív irányzat ellen, fokozott aggodalommal tölt el mindenkit a kérdés:

vajon a spanyol forradalmi hullám megáll-e a spanyol határokon?

Ebből a szempontból elsősorban Portugáliát érdekli, hogy mi történik Spanyolországban, mert hiszen nemcsak geográfiailag függ össze egymással a két ország, hanem történelmileg is. Spanyolországot Portugáliától 1300 kilométer hosszú határvonal választja el, amely egyáltalán nem mondható természetes határnak, sőt éppen ellenkezőleg: sehol nem emelkednek hegyek a határmentén, nem szagatták meg folyók, úgy, hogy a határellenőrzés hihetetlenül nehéz. Nem véletlen, hogy a világon a legfejlettebb csempészipar a portugál és spanyol határon alakult ki.

Tízéves portugál diktatura

Portugáliában ebben a pillanatban még egészen más a politikai helyzet, mint Spanyolországban. Az ország 1910-ben alakult át köztársasággá s ettől kezdve egészen 1926-ig leírhatatlan káosz uralkodott az országban. 1926-ban az akkor Spanyolországban uralkodó Primo de Rivera katonai kormányához hasonló kormány alakult tábornokokból Portugáliában és ez a kormány tartja kezében most is a hatalmat. A kormány jelenlegi feje Oliver Salazar, még fiatal ember, aki azonban sok praktikus kérdésben nagyon élesen lát. Nagyon jól ért pénzügyekhez és hatalmas adókkal ugyan, de mégis csak rendbehozta Portugália elképzelhetetlenül zilált pénzügyeit.

Salazarnak Mussolini korporációs állama az ideálja és igyekszik Portugáliát lépésről-lépésre erre a mintára átépíteni.

Az ideálból még nem sok került megvalósításra, egyelőre csak a munkásszervezetek működését tiltották be.

Mozgolódnak a betiltott munkáspártok

Ennél a lépésnél a portugál diktatura ural meg is állottak néhány év előtt. Most azonban a spanyol események hatása alatt a különben nagyon gyenge ellenzéki mozgalmak ismét megerősödtek, különösen a betiltott munkásklubok tagjai mozgolódnak nagyon élesen. Legutóbb Lisszabon uccáin olyan jelenetek játszódtak le, amelyekre már régen nem volt példa: röpiratokat osztogattak fiatal emberek a járőrök között egész nyíltan.

A röpiratokban a betiltott munkáspárt ellenállásra szólítja fel a főváros lakosságát a diktatúrával szemben.

Kormánykörökben is tudják, hogy a spanyol események nem maradhatnak hatás nélkül Portugáliában. Hiszen emlékezetes, hogy két év előtt, amikor Spanyolországban a baloldal és jobboldal harca tetőpontra hágott, Portugáliában is egyre-másra robbantak a bombák, politikai merényletek tartották lázban a lakosságot, s a portugál kormány akármilyen erélyes kézzel lékezte meg az ébredező zendülést, nem ért volna el eredményt, ha közben Spanyolországban nem fordul a kocka és Leroouxnak nem sikerül gátat építenie a forradalmi hullám elé.

Nyugtalanág a falvakban

A portugál forradalmi mozgolódás még azért is nyugtalanítja a kormányt, mert nemcsak a városi lakosság és munkásság körében

találnak visszhangra a Spanyolországból átszűrő forradalmi jelszavak, hanem a parasztság körében is. Az elégedetlenséghez az is hozzájárul, hogy a legutóbbi két évben megint leromlottak az ország pénzügyei s újabb magas adókkal akarnak segíteni a bajon. Az adóprés különben is nagyon kemény Portugáliában, különösen a paraszt szenved sokat miatta. Amyira, hogy legutóbb sorozatos összeütközésekre került sor a falvak népe és az adóvégrehajtók között. Különösen a spanyol határ mentén lévő falvakban súlyos a helyzet, ahol adót csak csendőri fedezet mellett lehet behajtani. Lisszabonban jól tudják, hogy a spanyol paraszt helyzetének legalább is látszólagos javulása nem maradhat hatás nélkül a portugál parasztra. S bizakodva fog gondolni arra a politikai pártra, amely a forradalom jelszavával jön a határon túlról, ahol a parasztnak földet osztogatnak.

Ötvenezer spanyol emigráns

Ilyen körülmények között érthető, hogy kritikussá vált a Portugáliába menekült spanyol emigránsok helyzete. Az utóbbi hetek eseményeinek hatása alatt ezren és ezren kerestek menedéket Portugáliában a spanyol forradalom dühe előtt. Pontos számadatok nem ismeretesek, de a lisszaboni idegenellenőrző hatóságok megítélése szerint

az elmúlt hetekben körülbelül ötvenezer spanyol menekült lépte át a portugál határt.

Elsősorban nagybirtokosok, kereskedők és iparosok menekültek el az országból. Ezek általában szívesen látott vendégei Portugáliának, mert legtöbbjük vagyonának nagyrésztét is átmentette és igyekszik Portugáliában új működési területet találni. Mindenesetre sokan vannak olyanok is, akik minden vagyonukat

hátrahagyva, egy szál ruhában menekültek el. A lisszaboni lapok oldalakon keresztül közölnék ajánlatokat szemmel láthatóan a spanyol emigránsok számára, villáktól kezdve gyárakig és birtokokig, minden kapható Portugáliában. Most, hogy a spanyol menekültekkel némi pénz szivárgott az országba, egyszeribe kiderül, hogy minden eladó, évek óta leszerelt gyárak, kávéültvények a tengeren túl, ősi kastélyok, egyszerűval minden, amiből egy tökéletesen koldusbotra jutott nemes osztály még pénzt remél csíholni. Vannak azután különösen az aktív portugál ipar és kereskedelem vezető személyiségei között sokan, akik attól tartanak, hogy a tulságosan erős spanyol beszállás az ipart és a kereskedelmet teljesen idegen befolyás alá helyezi. Ebben persze már üzleti féltékenység jelentkezik, de azért van visszhangja máris, mert javaslatot nyújtottak be a kormánynak, hogy szigorítsa meg a spanyolok vállalkozási feltételeit Portugáliában.

Kétféle spanyol befolyás Portugáliában

Ebben a pillanatban még nem lehet tudni, hogy a spanyol események milyen hatást gyakorolnak Portugáliára, de hogy ez a hatás nem marad el, az kétségtelen. Mindenesetre kétféle hatással kell számolni. Az egyik, ami kívülről jön s ami azoknak a forradalmi elemeknek megerősödéséhez vezet, amelyeket tíz év óta erős kézzel tart féken a diktatura, a másik hatást pedig bent az országban, a spanyol emigránsok benyomulása a gazdasági életbe válthat ki.

A spanyolok mindent elkövetnek, hogy a portugál kormányt engedékenységre bírják saját vállalkozásaikkal szemben

s tekintettel arra, hogy az ország nincs tulságosan kedvező gazdasági helyzetben, valószínű, hogy a kormány kapitulálni fog a spanyol tőkésök követelése előtt. Ami a forradalom tendenciák megerősödését illeti, nagyon valószínű, hogy legalább is egyelőre látható eredményekig jutnának el. Oliver Salazar rendkívül erőskezü és céltudatos államférfi, aki nemzetközi viszonylatban is kedvezőbb helyet verekedett ki hazája számára, mint elődei s aki valószínűleg nem fogja engedni, hogy az országban elhatalmasodjék ismét az anarchia.

A spanyol fasiszta-rabok aranyélete

Oliver Baldwin, az angol miniszterelnök szocialista fia, a Daily Mail-nek küld most tudósításokat Spanyolországról. Legújabb cikkében a bebörtönzött fasisztákról ír. Elmondja, hogy vasárnap délelőttként az új madridi börtön előtt az elegáns kocsiknak egész tömege várakozik Packardokat és Hispano-Suizákat lehet látni a börtön kapuja mellett. Az autókból elegáns nők szállnak ki, a fasisztavezérek hozzátartozói. Élelmet és ru-

hát visznek, két-három órát töltenek együtt a rabokkal szabad és bizalmas társalgásban. Aztán egészen jókedvűen térnek haza.

Ez sehol másutt nem történhetik meg — írja Oliver Baldwin. — de Spanyolországban ugyanez volt a helyzet akkor is, amikor a szocialisták voltak bebörtönözve.

A rabok minden nap futballoznak a börtön udvarán. Ezt a sportot szorgalmasan gyakorolja Antonio Primo de Rivera, a volt spanyol diktátor fia, a Spanyol Falanx nevű fasiszta szervezet vezetője is. Oliver Baldwin megkérdezte tőle, van-e valami panasza? Primo de Rivera így felelt:

— Csak egy panaszom van, az, hogy ez az ország nem komoly ország...

UJ KÖNYVEK

Valóságos modern Lexikon: Horovitz: „Idegen szavak magyarázata”. Horovitz: „Idegen szavak magyarázata” ötödik teljesen átírt és lényegesen bővített kiadásban (1936.) jelent meg. A remek kiállítású mű 420 lapon, disztes egészvászonkötésben 162 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Népszava kiadványok teljes jegyzékét Lepagetől.

E. A. Rodriguez: „A vörös skorpió”. A „vörös skorpió” Londonban, az örök köd városában játszódik. Félelmetes gonosztevő, gyors és könyörtelen. Az események forgatagában bábokként mozognak a szereplők. A Skorpió mozgatja őket. Hihetetlen elszántsággal és körültekintéssel dolgozza ki minden tervét és sohasem védekezik, mindig ő a támadó. A „Vörös skorpió” példátlan izgalmas regény. Rejtélyek, bonyodalom, váratlan események, idegölő jelenetek és meglepő megoldások váltakoznak egymással. Ez a regény megjelent a „Nova” sorozatában.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dípl. jegyző és vizsgázott törvénytudós fordító, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutánvos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9—1-ig.
d. u. 3—7-ig

Pezsgő a sicalomházban

*

Az egyik arad-i bank pincéjében napok óta, a szomorú végzet lebeg ezerhatszáz üveg pezsgő fölött. A pezsgősüvegek katonás rendben állnak közönyös fásultsággal, hideg merevségben s csak ezüstös staniol-fejük előkelő csillogása mutatja hogy más sorsra hivatottak. Amikor a szőlőből ki-sajtolták a mustot, habzó, kicsit zavaros leve édes volt, mint az első ifjuság. Aztán jött a pubertás kora, s a mámoros idők frissessége kifejlesztette benne az értékeket, pezsgett, forrt, habzott, később letisztult s deli férfi korában már azt mondták róla, hogy benne az igazság. Ez a vélemény nem tette elbizakodottá, tudta, hogy ereje nagyobb, mint az emberé, akit erőlködés nélkül a földköz vághat, csuffá tehet, megölhet...

Szerette az embert, aki ápotta, gondozta, s halálból megajándékozta vidám pillanatokkal, csengő dalokkal, elfeledtette vele gondját, bánatát. Aztán az arad-i pezsgőgyárba került. Boldog volt, hogy nemességhez jutott és első tesz az első között. Mert van-e szebb sors, mint ragyogó fehér asztalon, egy ujjongó, repdeső durranással, habzó fehér tajtékkal, pezsgőbe beömleni a kristálypohárakba? Megcsillanni a csillárok fényében és ünnepi lakomák, vagy halk szeparék díszkrét műhelyében keretül szolgálni egy pazar vacsorához...

Üvegekbe lefojtva, ezüstös fejjel, ragyogó címkéinek díszében csak várt a raktárak mélyén sok ezer társával együtt, mint egy nyugalomba vonult generális, aki tudja, hogy még szükség lesz rá, mert még elérkezik az ő ideje is... Azonban teltek az évek, az emberek, mintha megfeledeztek volna róla. Gondjaik közepette nem a drága ezüstös, habzó italt itták, hanem a pórias, egyszerű savanyú vinkót. A pezsgős üvegek mellőzöttek és sértett hiúságuk titkolt fájdalommal csak vártak, álmodoztak.

Egy nap azonban hirtelen csend lett. A gépek zaja, a munkások hangos beszéde megszűnt. Te-metől csend borult a raktárak fölé. A pezsgős üvegek riadtan bámultak egymásra. Mi történt? Agaskodva figyeltek a beszűrődő fényekre, de nem történt semmi. A raktárak ajtaja nem nyit ki többé. Új transzportok nem érkeztek s a régiekről is megfeledeztek. Leült a gyár...

— Ugy látszik, fajtánkat kiirtásra ítélték — mondta az egyik öreg pezsgős üveg. — Végünk van, elevenen temettek el bennünket... A többiek megrendülten hallgattak.

Teltek az évek. A magukra hagyott pezsgős üvegek bensejében valami bomlasztó folyamat indult meg, s tiszta arany színű vérük zavaros lett, mint a sokat síró asszonyok szeme.

Ezalatt a külvilágban, ahol remekül működő, hatalmas szervezetek tartják számon a földi dolgokat, megemlékeztek a raktárban silylő ezerhatszáz üveg pezsgőről. A bank, amelyik átvette a gyártól őket, egy nap nem éppen kellemes meglepetéssel olvasta az ujjonnan megjelent törvényt, melynek egyik rendelkezése előírja, hogy minden raktáron levő pezsgős üveg után 30 lei repülőbélyeg fizetendő.

Az emberek eddig se nagyon vásárolták a pezsgőt, mert drága volt. Az új törvény értelmében a pezsgő még drágább lesz — mondták a bank jeles vezetői és megcsóvázták a fejüket. Az ezerhatszáz üveg pezsgő sorsa aggasztó volt. Ekkor felhoztak egy üveg pezsgőt a raktárból, kihuzták a dugót. A fetbugyogó ital pezsgőbe ömlött a poharakba, a szokatlan környezet miatt zavartan és elfogultan viselkedett. Arany színe szürkés-fakó, fénytelen lett.

A bank vezetői ekkor még jobban csóvázták fejüket. Baj, baj, ezért a pezsgőért nem érdemes üvegenként harminc leit fizetni. Ekkor született meg az elhatározás, mely ezerhatszáz üveg pezsgő halála mellett döntött. A pezsgős üvegeket lefejezésre ítélték. — A pezsgőt ki kell önteni — mondták az igazgató urak. A határozatot jegyzőkönyvbe vették s kiadták az utasítást az ítélet végrehajtására.

Ezerhatszáz üveg pezsgő, megrettenve várja a halált, a szégyenteljes véget: a lefejezést. A dugók nem fognak büszke durranással kirepülni, csak az üveg szörnyű csörömpölése jelzi majd, hogy sorsuk betelt. Hiába születtek és hiába hallak. A csatornába ömlő édes cseppjük elvegyül a szennyvíz cseppjeivel s talán a halak és békák mámorosodnak meg tőle.

W. ROSEN. ALICE.

SPORT KÖZLÖNY

Kisorsolták a B-divíziós selejtező mérkőzések teljes műsorát

— Május 17-től július 19-ig bonyolítják le a kétfordulós selejtezőket —

București-ből jelentik: A nemzeti bajnokság B) csoportjában a második és harmadik csoportokban bajnokokat avattak, a második kategóriában az ILSA, a harmadikban a baia-mare-i Phönix a bajnok, a többi csoportokban is ekkor már vasárnap a bajnokság kérdése. A központ már ki is sorsolta a B) divíziós selejtezőket, amelyeket a csoportgyőztesek vívnak egymással. A selejtezők május 17-én kezdődnek, az első forduló június 14-én ér véget és azután június 21-től július 29-ig lebonyolítják a revansmeccseket. A selejtezők sorsolása az alábbi:

Május 17.: I. csoport bajnoka—ILSA az I. csoport győztesének városában, Phönix—IV. csoport győztese Baia-mare-n.

Május 24.: ILSA—Phönix Timișoara-n, IV. cs. győztes—V. cs. győztes, IV. cs. győztes városában.

Május 21.: Phönix—I. cs. győztes Baia-mare-n, V. cs. győztes—ILSA, az V. cs. győztes városában.

Június 7.: I. cs. győztes—V. cs. győztes, az I. cs. győztes városában, ILSA—IV. cs. győztes, a IV. cs. győztes városában.

Június 14.: V. cs. győztes—Phönix, az V. cs. győztes városában, IV. cs. győztes—I. cs. győztes a IV. cs. győztes városában.

A revansmérkőzések ugyanezen sorrendben június 21., 28., valamint július 5., 12. és 19-én kerülnek lebonyolításra. Mindenesetre a B) divíziós csoportgyőzteseknek hatalmas küzdelmekre van kilátásuk és csak nagy harc után kerül ki az a csapat, amely valóban méltó kell hogy legyen az A) divízióban való szereplésre.

Négy gól és lábtörés — 20 perc alatt

A vasárnap félbeszakadt Hakoah—Juventus meccs epilógusa

Tegnap este 7 órai kezdettel bonyolították le a CAA sporttelepén a Hakoah—Juventus félbeszakadt mérkőzés hátralévő 20 percét, amely nemcsak izgalomban bővelkedő játékot, hanem 4 gólt, sőt egy súlyos lábtörést is szállított. Az első gólt a 6. percben Igaz lötte (3:2), majd a Hakoah is felvonult és a 10. p. történt a szerencsétlenség: Nagy beugrik a Hakoah játékosának Crisannak lábszárába, hatalmas recsenés és Crisan súlyos lábtörést szenvedett. A 11. percben Bundi lefutás után góloz (4:2), majd a Juventus kíméletlenül kemény játékba kezd, de a bíró megtorolja a durvaságokat. A 13. percben Bundi beadását Gallov értékesítette (5:2). Betegh, Monári és Béke jutnak a kiállítás sorsára. Az utolsó gól Rosenbach érdeme (6:2). Crisant a kivonult mentők a Terapia-szanatóriumba szállították.

O Ausztrália tennisz-ranglistáját a világ erőlistán is többször első Crawford helyett Ouist vezeti. Utánuk következnek Hoffmann, Broatwich, Mc Grath, Kay Turnbull, Schwartz, Moon és Thompson.

A nyár hírnöke:
a szép szabadságidő.

„HAPAG” északi utazások 1936.

a szórakoztató utakat lebonyolító „Milwaukee”, „Rellance” és „St.-Louis” gőzösökkel.

Norvégia és a Spitzbergák csodáihoz.

Izland—Spitzbergák ut. jul. 15. — aug. 7.
Nordkap—Spitzbergák ut. jul. 17. — aug. 4.
Izland—Spitzbergák ut. aug. 2. — 23.
Keleti tenger—Norvégiai ut. aug. 9. — 25.
A HAPAG-utak a legteljesebb mértékben kielégítenek.

Kérjen felvilágosítást és prospektust:

HAMBURG-AMERIKA LINIE S.A.R.
képviselője:

KÜNSTLER

Vizum és Utazási Iroda Arad,
Bul. Reg. Maria 24. Telefon 86. 461

Háromévi időtartamra kötötték meg a román—magyar sportbékét

Budapestről jelentik: A kédd este aláírt román—magyar sportbéke három évi időtartamra szól. Lejáratkor meghosszabbítható, felmondási idő három hónap. A szerződés egyik főpontja a román kiküldöttek által szorgalmazott viszonzosság kikötése. A román szövetségeknek a Magyarországgal való érintkezésben ugyanis eddig az volt a legfőbb kifogásuk, hogy a kölcsönösség nem érvényesül, mert, amíg a magyar csapatok és sportolók sűrűn látogatják a romániai városokat, addig a román együttesek igen ritkán kapnak meghívást Magyarországra. Most ezt a régi panaszt is orvosolta a budapesti egyezmény.

A jegyzőkönyv aláírása után Kelemen Kornél dr., az OTT elnöke bankettet rendezett a román kiküldöttek tiszteletére. Neagu Boerescu szerdán felutazott Bécsbe az angol—osztrák mérkőzésre. Buteanu dr. még a magyar fővárosban maradt s tovább folytatja már megkezdett tárgyalásait a magyar nagycsapatokkal. Biztosra vehető, hogy az első Romániába látogató magyar együttes a Hungária bajnoksapata lesz.

Szombaton érkezik meg a belga Langenus bíró a fővárosba

București-ből jelentik: Langenus, a vasárnapi román—jugoszláv mérkőzés játékvezetője, aki szerdán Bécsben az osztrák—angol meccset vezette, szombaton délután háromnegyed 2 órakor érkezik meg a fővárosba. A bucarești-i központi bíróbizottság Radu Istrati ismert fővárosi játékvezetőt delegálta az előkelő vendég mellé kalauz gyanánt. Radu Istrati egyébként a román—jugoszláv meccs egyik határbírója is.

Vasárnap: Gloria—Crisana Oradea-n

București-ből jelentik: A nemzeti bajnokság programjában a román—jugoszláv és a Balkán-kupa mérkőzésekre való tekintettel több változtatást eszközöltek. Ezek a következők:

Május 10.: Crisana—Gloria, Oradea-n.

Május 17.: Victoria—Universitate Cluj-on, Chinezu—Juventus Timișoara-n.

Május 24.: Victoria—Crisana Cluj-on.

Az Aradi Közlöny

Budapestben a következő újság-árusoknál kapható:

A „Hungaria” nagyszálloda újságárúsánál.

A „Carlton” szálloda újságárúsánál.

A Keleti pályaudvar fősarnokában levő nagy újságbódében.

Az utólag esküt tett vasutasok nyugdíjának problémája

Az Aradi Közlöny már több ízben foglalkozott az utólag esküt tett vasutasok nyugdíjgyűgyével, melynek legfőbb kérdése, hogy a Cassa Generala de Pensiune, vagy a Cassa Muncii C. F. R. köteles-e a nyugdíjat kiadni. Egyik ardeal-i lap társunk a Semmitőszéknek ez év február 24-ikén hozott határozatára hivatkozva, azt írta, hogy végre rendeződött a közel 3 éve kavargó kérdés és hogy a Semmitőszék döntése értelmében a Casa Muncii C. F. R. köteles a nyugdíjakat fizetni. Lap társunk közlése nyomán a nyugdíjasok tudomásul vették a kérdés ily értelmű megoldását, holott ez az elvi kérdés még egyáltalán nem intéződött el.

Az ügy fontosságánál fogva megszereztük a kérdéses határozatot, amelynek rövid tartalma az, hogy Székely József nyugdíjas vasutasnak a Casa Muncii C. F. R. állapította meg és fizette a nyugdíját 1930. április 5-től 1933. augusztus 1-ig, akkor megtagadta a további nyugdíjfizetést, azzal az indoklással, hogy tévesen ismerte el Székely József nyugdíj jogosultságát, mert a Casa Muncii C. F. R. egyáltalán nem köteles neki nyugdíjat adni. A Casa Muncii C. F. R. ezen határozatának megsemmisítése végett a tárgul-műes-i táblánál keresetet adott be Székely József. A tábla elutasította a keresetet, Székely József fellebbezett és a Semmitőszék kimondotta, hogy a Casa Muncii-nak nem volt jogában a saját nyugdíjhatóságának jogerős nyugdíj megállapítását.

pitó végzését önkényesen megváltoztatni. A Casa Muncii C. F. R.-nek a nyugdíjkérdésekben autonóm hatósága van, mely véglegesen intézkedik a nyugdíjkérdésekben. Határozata akár téves, akár nem, minden esetre jogerős és ugy a nyugdíjasra, mint a Casa Muncii-ra egyaránt kötelező. Jogerős határozatot nem lehet tévesnek minősíteni, a Casa Muncii nyugdíjbeszűntető határozatát ennélfogva megsemmisítette a legfőbb bíróság.

Az esküt utólag tett vasutasok legfőbb problémája, hogy ki fizeti a nyugdíjukat, máig is megoldatlan.

Kolumbácsi legyek Arad-megyében

Hogyan védekezünk a veszedelem ellen

A megye több községéből érkezett jelentések szerint a kolumbácsi legyek számos faluban megjelentek. A megyei főállatorvosi hivatal megtette a kellő intézkedéseket a veszedelem elhárítására, a Mezőgazdasági Kamara pedig falragaszokat függesztett ki a falvakban és szakszerű utasításokat ad ezeket a gazdáknak az állatállományuk a kolumbácsi légy veszedelme elől való megvédésére. A legjobb védekezési módok a következők:

„OLLA“
prophylaktikus készítmény, véglegesen mikroszkopilag ellenőrizve a lehető legnagyobbat garanciát nyújtja.

Ügyeljen az „OLLA“ névre!

1. Az állatokat lehetőleg éjszaka kell legeltetni, míg napfelkeltekor be kell hajtani őket az istállóba. 2. Nappal az állatokat az istállóban kell tartani és az istálló ajtajai elé parázzsal megtöltött edényeket kell rakni, az edények fölé pedig zöld gallyakat kell helyezni, ami által kellemetlen szagú füst keletkezik. Ez a füst elriasztja a legyeket az istállótól. 3. Abban az esetben, ha az állatokat sűrű munkálatokra mégis ki kellene vinni a mezőre, akkor ajánlatos őket nyakukon, lábukon, tehát azokon a helyeken, ahol szőrzetük ritkább, szózatlan disznózsírral bekenni. Ebbe a zsírba dohánylevelet lehet főzni, amitől a kolumbácsi legyek elszédülnek. 4. A mezőn kis csoportokban, patak és lehetőleg füst mellett kell tartani az állatokat.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szóig csupán 2 lei.** :- szó 2 lei. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig vesznek fel** az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

LEVELEZÉS

Jól szituált 85 éves intellektuál megismerkedne hozzáillő hölgygel. Leveleket „Otthon” jellegre kiadó továbbít. 2175

ALKALMAZÁS

Rendszeres ügyes minden felvétetik május 16-ra, Bul. Carol 86., földszint balra.

Házaspár gyermektelen, ha a férj állásban van, takarítás ellenében lakást kap. Wolf, Str. Cosbuc 21. Jelentkezés délután. 2180

Egy jólfizető minden felvétetik azonnalra. Str. Sít. Gheorghe 6. 2181

LAKÁS

Kiadó a főtéren két szép, egymásba nyíló szoba, külön bejárattal. Irodának is nagyon alkalmas. Cím a kiadóhivatalban.

VÉTEL ÉS ELADÁS

LISZKA kávéjának jóságáról és olcsóságáról Ön is meggyőződhet! P. Catedra-lel 1. 1265

Olcsó zászlótartók!

„Spor“ E. SEITZ-nél,
Plata Avram Iancu No. 4.
(Zimmermann borkereskedés mellett)

Villany-szerelés és azok javítása
Villany-műszerek és azok javítása
Villanycsillárok és azok javítása
Villany-gépek és azok javítása
Villany-szerelési anyagok raktára

NAVRÁDI,
Arad. Str. Metianu. 982

Ócska láncot veszek

Romeo vagy Titán traktorról és egy 2-3 HP. motort, hibásat.
Sztarek, Macea, jud. Arad. 2166

ÖZLETEK

95.000 Lei készpénzért átvethető nyugodt megélhetést biztosító iparvállalat. Cím a kiadóban. 2091

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, MÁJUS 8.

Bucuresti. 7: Ébresztő, beszélőújság. 7.15: Torna. 7.30: Lemezek. 7.55: Háziasszonyoknak. 13: Időjelzés, vizállás, könnyű lemezek. 13.25: Sport. Szórakozóhelyek hírei. 13.40: Vegyes lemezek. 14.15: Beszélőújság. 14.30: Román népzenelemezek. 15: Hírek. 18: Sibiceanu zenekar, vegyes zene. 19: Vegyes közlemények. Felolvasás. 20: Felolvasás. 20.20: Csevegés. 20.35: Operaközvetítés az operaházból. 23.40: Hírek 24-2: Rádiózenekar. XVII-XVIII. szá zadi zene. Utána lemezek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Időszzerű szemle. (Felolvasás.) 11.45: Ijúsági közlemények. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. 13.05: Seta a Budapesti Nemzetközi Vásáron. 13.45: Hírek. 14-15.20: Lantos Jenő jazzzenekara. Közben kb. 14.20: Pontos időjelzés. 15.40: Hírek. 16.30-17.40: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 18: Utry Anna magyar nótákat énekel. Közben 18.30: Pluhár István sporthíreket közöl. 19: Kéky Lajos dr. előadása. 19.30: Operateltetés a stúdióban. „Leányvásár.” 21.40: Hírek. 22: Alexander Borovszky, zongorázik. 22.40: Az Ostendekávéház 24 tagu cigánygyerekenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel. Majd: Györi Vince és cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel. 23.40: Koudela Géza dr. németnyelvű előadása: „Das Ewige in der Musik von Liszt.” 24: Uj Magyar Vonósnégyes. 1.05: Hírek. — Budapest II. 16.30-17.40: Hanglemezek. 18.55-19.25: „Irodai gyorsírók és beszedő gyorsírók.” Nosz Gyula dr. előadása. 19.30-20: Gyorsírótanfolyam. 20.05-20.30: „Háborúságok a régi Nemzeti Színház körül.” 20.35-21.40: Szablonzenekar. — Bécs. 8: Ébresztő, torna, jelmondat. Hírek. 8.25-9: Könnyű lemezek. 13: Könnyű zene. 15: Bach zongoralemezek. 17: Hírek. Lehár lemezek. 20.30: Schumann: Genoveva, négy felvonásos opera, Rösler Endre felléptésével. 22.35: Rádiózenekar. 0.30: A bécsi opera énekeseinek lemezei. 1-2: Osztrák népzenelemezek. — Belgrad. 13: Rádiózenekar. 17.20: Lemezek. 18: Népdal. 18.45: Rádiózenekar. 19.30: Zon-

goraszó. 20.50: Lemezek. 21: Zágráb. 23.20-24: Lemezek. — Deutschlandsender. 18.50: Hangjáték. 20: Lemezek. 20.45: Német visszhang. 21.10: Dél vidéki zene lemezek. 21.45: Bruckner: VIII. Szimfonia. 24-1: Ljvsakov tánczenekar. — Kassa. 13.35: Rádiózenekar. 14.45: Lemezek. 18.40: Magyar műsor. 20.35: Rádiózenekar. 21.30: Stepanek J. hegedül.

SZOMBAT, MÁJUS 9.

Bucuresti. 7: Ébresztő. Beszélőújság. 7.15: Torna. 7.30: Lemezek. 7.55: Háziasszonyoknak. 13: Időjelzés, vizállás, könnyű lemezek. 13.25: Sport. 13.40: Vegyes lemezek. 14.15: Beszélőújság. 14.30: Szórakoztató lemezek. 15: Hírek. 17: Strajeri (ifjúsági óra.) 18: A repülőiskola zenekara. 19.20: Sibiceanu-zenekar. Könnyű zene. 20: Felolvasás. 20.20: Tánclemezek. 20.45: Csevegés. 21: Jazz. 22.30: Beszélőújság. Sport. 22.45: Sibiceanu zenekar. 23.45: Hírek. 24-2: Jazz. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Békefi Antal elbeszéléseiből. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. 13.05: Horváth Gyula és cigányzenekara. (Közvetítés a Nemzetközi Vásár stúdiójából). Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Hanglemezek. 15.40: Hírek. 16.30-17.40: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 17.45: Pontos időjelzés, hírek. 18: Vig György szaxofonozik. 18.20: Az Emecricana ifjúsági nagygyűlés közvetítése. 19.15: K. Füzesséry Mária zongorázik. 19.45: Mit üzen a rádió? 20.25: A rádió szalonzenekara. 21: Hangjáték-előadás a stúdióban. „Texasi vakáció.” 23: Hírek, időjárásjelentés. 23.20-23.35: Külföldi újságírókkal beszélget Somogyi Gyula dr. 23.40: Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál. 24: Budapesti Hangverseny Zenekar. 1.05: Hírek. — Budapest II. 16.30-17.40: Rác Zsiga és cigányzenekara. 18-18.55: Hanglemezek. 19-19.25: Zakariás János előadása. 20-20.30: Mezőgazdasági félóra. 20.35-21: A sakkjáték. Réthy Pál előadása. 21.05-21.35: Vitéz Ibbor énekel (zongorakísérettel.). 21.40-22: Hírek. 22.05-23: Jazzzenekar műsora. 23.05: Gyorsíróverseny közvetítése. (Viaszlemezfelvétel.) — Bécs. 8: Ébresztő, torna, jelmondat. 8.20: Hírek. 8.25-9: Könnyű lemezek. 11.50: Ländler lemezek. 13: Szórakoztató lemezek.

HUNGARIA

Nagyszálló

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.